

HITLERIO GENEROLAS STALINO TARNYBOJ

K. RAUKLAUKIS, mūsų korespondentas Švedijoje

Švedų laikraščius per Londoną pasiekė iš Kairo žinia, kad trys vokiečiai mokslininkai, raketinio ginklo specialistai, dingę iš Egipto, kur jie prieš kelių metų buvo suimti už karinių paslapčių išdavimą švėtimai valstybei.

Du iš mokslininkų ir jų sekretoriai (moterys) išvyko iš krašto, o tretysis, dr. Frasoldi, iškeltas Egipto policijos visame krašte.

Vadistų Nahaš Paša vyriausybės prieš koks metus slapta iš Hamburgo atsigaubė išsila komanda vokiečių raketų specialistų. Jie atvyko labai slapta, suklustais dokumentais ir vienos labai didelės automobilų firmos patalpose turėjo įsirengę dirbtuves bei laboratorijas. Jų tikslas buvo aprūpinti Faruko armiją raketiniais ginklais.

Vokiečiams buvo gerai mokama, jie buvo apgyvendinti luksuosiuose butuose pakelė pyramides. Darbe jiems buvo suteiktos labai neribotos teisės. Jie buvo atsakingi tik prieš tada buvusį krašto apsaugos ministrą Mustafą Nosrat. Tačiau po kurio laiko kilo nesutikimas vokiečių tarpe, daug jų dėl įvairių priežasčių išvyko iš Egipto. Tačiau dalis pasiliko, tarp jų ir vadovas Fullner, per karą dirbęs raketų bazėje Penemuende.

Prieš kurį laiką tie pasilikusieji buvo suimti ir keturias dienas išlaikyti kalinėjime, pasakui gi buvo laikomi namų areštė. Prieš kokią porą trejetą savaičių staiga dingo Fullneris, o po kelių dienų ir kiti.

Vokiečių dingimas dar labiau pagreitino sensacingus gaudus, kad vienas iš Hitlerio kėičiausių ir beatodairiausių vadų, maršalas Schoerneris, yra Sovietų užgautas užmušti

Viūrinčius Rytus, įsencizuoti didelį pučą ir užpildyti visą arabų pasaulį ant JAV ir Anglijos.

Pagal tą patį šaltinį iš Anglijos, į aliantų rankas patekę slapti dokumentai iš rytų zonos ir atidengę visą Schoernerio planą. Buvęs vokiečių maršalas, kurio būstinė dabar esanti kur nors pasieny tarp Saudi Arabijos ir Irako, savo žinioje turi 40,000 vyrų armiją, į kurią įeina ir didžiuliai buvusio SS dalinių būriai. Be to Schoerneris turi išvystę didžiulį šnipų tinklą nuo Persų įlankos ligi Afrikos. Jo daliniai yra nepaprastai gerai apginkluoti. Britų slaptoji tarnyba įtaria, kad jis savo žinioje turi šimtą tūkstančių moderniausių automobilių ginklų ir didžiulius sandėlius muničios bei sprogdintamųjų medžiagų.

Schoernerio svarbiausias uždavinys dabar — sukelti neramumus Saudi Arabijoje (ten juk amerikiečių nafta), o pasakui jo SS karininkai turės prieiti prie Faruko ir jį nuvesti. Sakoma, kad Schoerneris labai intymiai bendradarbiauja su didžiuoju mufti ir Abd El Krim, kurių pastarasis, nors jau 76 metų amžiaus, yra nepaprastai gyvas, ir su ne kiek neatvėsusi fanatizmu iš savo vilos Kaire diriguoja „Šiaurinės Afrikos Išlaisvinimo Komitetui“, kuris dabar savo akcijai labai yra išvystęs Tunisė. Sakoma, kad čekišku lėktuvu jis kelis kartus per mėnesį skrenda į Schoernerio būstinę. Didysis mufti, kurs dabar kaip tremtinys gyvena Karači, yra tarpininkas tarp Sovietų ir vadistų partijos. Kartu su Abd El Krimu jie planuoja padalinti Egiptą ir apylinkes į atskiras sritis, kai tik Egiptas atsidurs komunistų kontroleje.

DĖL GAUTINGO KALTINIMŲ IR BALFO VEIKLOS

SALOMĖJA NARKELIŪNAITE

Balfas yra ta lietuviška organizacija, kurios vardas mūsų visuomenės lūpuose yra minimas daug dažniau, negu kurios kitos. Ir tai nenuostabu, nes tai centrinė organizacija, besirūpinanti šiuo metu gyvybiniais mūsų tautos reikalais. Nenuostabu ir tai, kad gautingo darbo rezultatai jau tenka ne tik graūdė padėkos žodžiai, bet ir pamatuotos ir nepamuotos kritikos, tai pareina nuo to, kaip kas moka ir reiskia savo jausmus.

Be to, „Vienyb“ 18 d. tilpo viena tokia nuomonė, kurią, kaip tenai sakoma, pasirašė net 75 asmenys atitovauja įgaliojimai.

Be to nėra eilinio ramumo nuomonė. Tai pagiežos pilnas,

Daug mokslininkas stengėsi išgelbėti gyvybę jūrų dramblio, kuris buvo pagautas „Campbell“ saloje, 300 mylių į pietus nuo Naujosios Zelandijos. Tačiau naujienai iš Los Angeles ir New York „Sir Anton“ nusibaigė.

Balfą kaltinantis Gautingo sanatorijos džiovininkų Amerikos visuomenė laikas, su to laikraščio redakcijos uždėtu pavadinimu „Vokietijoje pasilikę lietuviai džiovininkai šaukiasi pagalbos.“

Norėdama patikrinti keliu kaltinimų tikrumą, kreipiausi į Balfos centro valdybos išdininę A. S. Trečoką, kuris atsakė į šiuos klausimus.

Ar Vokietijoje tikrai paliko tikrai 75 lietuviai džiovininkai, esantieji vien Gautingo sanatorijoje?

— Jeigu tikrai tiek būtų likę nelaimingų lietuvių Vokietijoje, tai būtų laimingi, nes jų šelpimas nesudarytų didelės problemos, ir Amerikos lietuviai lengvai galėtų juos nuolatos ir veiksmingai šelpti. Ne-reikėtų ir vienos centrinės šalpos organizacijos. Pakaktų Amerikos lietuvių visuomenės tikrai nurodyti Gautingo adresą ir paprašyti, kad visi tenai savo aukas siųstų.

Deja, skaudančia širdimi turiu pasakyti, kad šiuo metu vien Vokietijoje yra šelpintų net 8,440 lietuvių, kurių tarpe 523 džiovininkai, 38 proto ligoniniai, 471 chroniški ligoniniai, 682 seneliai, per du tūkst. vaikų ir kt. visi jie yra bent dešimtyje sanatorijose, dvidešimtyje ligoninių, penkiolikoje senelių prieglaudų ir šimtas devyniasdešimtyje įvairių kitų gyvenamųjų vietų. Be to, dar Austrijoje yra 207 lietuviai, beveik išimtinai paliečiamieji ir būtinai šelpinai, Prancūzijoje — apie 1,200, Italijoje — apie 100 ir kituose kraštuose mažesni skaičiai.

Visų tų kraštų lietuvių šaukiasi amerikiečių pagalbos. Pagal išgales Balfas kaip tik ją organizuoja ir siūnia.

Jūs, kaip išdinininkas, geriausiai žinote finansinius reikalus. Toliau šakotai veiklai reikia daug pinigų. Idomu, kiek jų Balfas gauna iš lietuvių visuomenės.

— Kitų organizacijų mastu, tokiame darbe reikėtų kasmet turėti bent penkis milijonus dolerių. Deja, mes lietuviai negalime tuo pasigirti.

Nuo to laiko, kai pasibaigė National War Fund donacijos, tai yra nuo 1948 m., Balfas per metus nėra gavęs daugiau aukų kaip 50,000 dol. 1951 m. iš viso visokių pajamų Balfas tėra gavo 46,470 dol. ir 85 c. Aukotojų pageidavimu, nedaugiau 60% šios sumos buvo skirta šelpai, kiti — imigracijos ir jukordinimo reikalams.

Zinoma, su tokiais ištekiais yra sunku, nes prašancų daug, jų vargu dar daugiau. Begitu kitoms organizacijoms. Tokia, pavyzdžiui, žydų organizacija „United Service for New Americans“ 1951 m. vien tik administracijos išlaidų imigracijos darbe turėjo 1.4 mil. dol., ukdai jo ar jos vaikai gimė. Jei liudininkų pareiškimuose ir minėtuose dokumentuose yra skirtingos gimimo datos, tai konsulatui gimimo liudininkų išduoti negali.

Kokia forma Balfas dabar šalpą vykdo?

— Šelpiama ketveriopai: drabužiais, maistu, vaistais ir pinigais. Drabužiai daugiausia surinkami iš lietuvių ir Amerikos visuomenės. Kadangi šiuo metu šelpiamųjų paliko apie 10,000 asmenų, o drabužių surinkama kasmet apie 100,000 svarų, todėl stengiamasi vien geresnius atrinkti. Aukotojai kartais prisiūnia labai suplyšusių drabužių, kuriuos kartais net nepatogu siųsti. Tokius tenka palikti čia pat vietoje, kaip skudurus parduoti ir tuos pinigų persiųsti šelpai. Paprastai tarp 100,000 sv. drabužių tokių skudurų susidaro apie 5,000 svarų.

Maistą Balfos centras užperka urmu ir dideliais kiekiais. Maistas parenkamas toks, koks Vokietijoje dvigubai ir daugiau brangesnis. Kadangi persiuntimas nieko nekaštuoja, todėl

vietoje pinigų, duodant atitinkamą kiekį maisto, aukos vertė gavėjui padidėja.

Taip pat Balfas kaip federalinės valdžios pripažinta organizacija, retkarčiais gauna iš CARE, kurios nariu ir mes esame, maisto paketų, kurie visi išdalinami ligonims ir vargingoms šeimoms. Tokių CARE paketų kasmet gaunama už 12,000 dol. Taip pat federalinė valdžia Balfui duoda retkarčiais didesnius kiekius maisto, pvz. pereitais metais ir šiemet esame gavę apie 220,000 sv. maisto: sviesto, sūrio, kiaušinių ir pieno mišinelių.

Jei būtų tikrai 75 džiovininkai, visa tai jiems skiriant, tai tikrai galima būtų juos efektingai paremti, bet kitaip yra, kai visa tai reikia padalinti tarp 10,000 lietuvių visoje Europoje. Todėl prašėme ir tebeprašome visuomenę, kad ji būtų duosnesnė.

Paskutiniu metu, kai Vokietijoje galima visko gauti už pinigus, atrodo, Balfas daugiau šelpia pinigais. Kas veiklama šioje srityje?

— Vien tik į Vokietiją nuo 1951 m. kovo mėn. 1 d. iki šių metų balandžio 16 d. Balfas yra persiuntęs per 20,000 dol. Stengiamasi, kad pinigai būtų persiųsti kuo geriausiu kursu. Tuo įsitikino visi aukotojai ir šelpėjai.

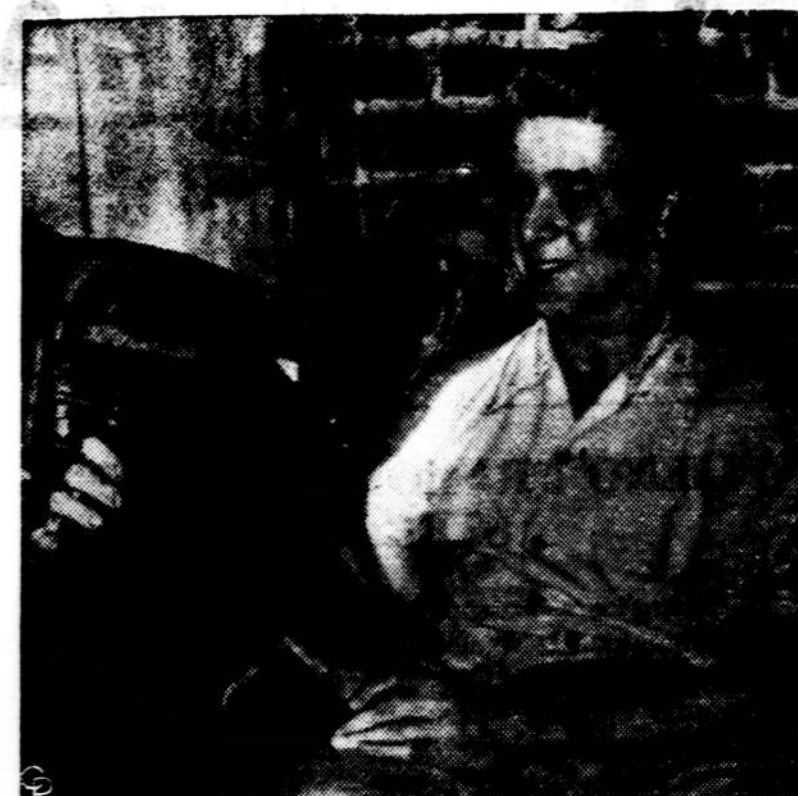
Šio mėnesio pradžioje tremtinių šelpai Vokietijon pasiūsta 3,298 dol. ir 61 c. Valdyba, norėdama patenkinti aukotojų pageidavimus, nurodė įgaliojimai, kad nusiųsta suma pagal aukotojų pageidavimus šitaip paskirstytų: seneliams ir ligoniams 11,399 dol., vargingiausiems vaikams mokyklose 400 dol., kitų pamirštųjų džiovininkams (kiti gauna betarpiškai arba iš kitų organizacijų), 350 dol., Diepholzo gimnazijai 220 dol., našlaičiams 25 dol., išimtinai seneliams šelpai 75 dol., Vareljo miestelio seneliams 27 dol., vargingoms daugiavakėms šeimoms 415 dol. ir aukotojų parinktiems asmenims — 387 dol. Austrijos lietuvių ligoninių, senelių ir vargingų šeimų šelpai, aukotojų pageidavimu, išsiųsta 400 dol.

Balfas tačiau nenori sau nuopelnų už tas aukas. Suselptiesiems kartu su auka įduodami aukotojų adresai, paraginantiems geradariams betarpiškai padėkoti. Vienas tokių atvejų buvo ir Lindeno Balfos auka gautingiesiems. Taigi, kaip matote, ji ne iš dangaus buvo nukritusi, o atsirado Balfos centro valdybos skatinimu ir tarpininkavimu. Bet Gautingas pamiršo, kad, be jų, Vokietijoje lietuvių yra net 190-yje vietų išsikirsčiusių ir pašalpos reikalingų.

Kai kas priekaištuoja, kad Balfas daug išleidžia administracijos reikalams. Ar būtina Balfui laikyti sandomus tarnautojus, o gal galima būtų išsiversti su savanoriškai talkininkais?

— Jeigu Balfos uždavinys būtų vien tik pinigų surinkimas ir jų persiuntimas, tai, tuo atveju, manau, galėtume apsieiti ir be tarnautojų. Tada ir administracijos išlaidų būtų tik tiek, kiek jų būtų surišta su buhalterija, pakvėtavimu ir pinigų persiuntimu. Bet gi Balfos veikloje ši sritis tėra tik viena šaka. O kur gi maistas, drabužiai, avalynė, vaistai, taipgi emigracija ir jukordinimas?

Todėl reikia ir sandėlio, reikiama ir įstaiga, kuri dirbtų šias dienas per savaitę, nes kitaip savo uždavinį negalėtume atlikti. Balfos direktoriai, kurių yra 21, kiekvienas turi rūpintis savo pragyvenimu, ir todėl Balfui negali skirti aštuonių valandų kasdien. Todėl technikiams darbam atlikti esame priversti samdyti tarnau-

Net šunelis didžiūojasi savo šaunu šeiminku, keturiolikmečiu J. H. Sherrod, iš Washingtono, kuris yra vienas iš šešiolikos apdovanotųjų Pittsburgho Carnegie Hero Fund medaliu. Jis išgelbėjo ir upę įkirtusi devynerių metų berniuką.

VOKIEČIŲ ĮSTATYMAI SAUGO JAUNIMĄ NUO ISTVIRKIMO

J. LUKOSIUS

Mes esame jau apsipratę su faktu, kad pokariniiais laikais kare dalyvavusių valstybių jaunimo moralė smarkiai krinta, todėl ir po šio karo žymus jaunimo dorovingumo sumenkėjimas liko nepastebėtas. Tačiau ne vokiečių dvasiškų, pedagogų, teisininkų ir valstybės vyrų, kuriems tokia jaunimo dorovės būklė kėlė ir kelia didelį susirūpinimą. Jie ne tik gražių žodžių ir pamokinių, bet ir įstatyminių priemonių griebiasi, kad apsaugotų savo jaunimą nuo sugedimo. Taip praeitų metų gruodžio mėn. 6 d. buvo paskelbtas ir š.m. sausio 3 d. įsigaliojo įstatymas jaunimui viešumoje saugoti.

Namuose savo vaikais rūpinasi tėvai, mokykloje mokytojai, įstaigoje ir darbovietėje — viršininkai, o viešumoje, t. y. restoranuose, kinuose ir pan. vietose, kur tėvų, auklėtojų ir viršininkų ranka ir akis nepasiekia, aukščiau paminėtas įstatymas jaunuomene rūpintis įpareigoja jaunimo įstaigas ir ypač kinų, restoranų ir kitų viešųjų pramogų namų laikytojus ir rengėjus.

Šis įstatymas paliečia jaunimą iki 18 metų. Tarp berniukų ir mergaičių jokio skirtumo nedaro. Pirmiausiai nustatoma, kad apie jaunuolius-es iki 18 metų, pastebėjus tokioje vietoje, kurioje jiems gresia dorinis pavojus arba istvirkimas, turi būti pranešta jaunimo įstaigai (Jugendamt), o jie patys turi būti paraginti tuč tuojau tokią vietą aplusti, jei tas pavojus negali būti pašalintas.

Jaunuoliai-es iki 16 metų gali lankytis restoranuose tik su globėjais. Jaunuoliai-es nuo 16 iki 18 metų į restoranus gali užėiti ir vieni, bet ten jiems draudžiama pirkti ir gerti (jei kiti nuperka) alkoholinius gėrimus. Tokio amžiaus jaunimui ir jokia kita parduotuvė Vokietijoje neturi teisės parduoti degtinės.

Dalyvauti viešose šokiuose be globėjų jaunimui iki 16 metų iš viso draudžiama, o su globėju — tik iki 22 val. Jaunimui nuo 16 iki 18 metų dalyvauti viešose šokiuose su globėjais leidžiama iki 24 val. Jau-

nimui iki 16 metų nieku būdu neleidžiama žiūrėti varietė, kabaretų ir revu programų. Tų programų gali žiūrėti jaunuoliai-es nuo 16 iki 18 metų, bet tik tokių, kurios pagal ypatingus nuostatus yra pripažintos rodytinomis jaunimui.

Vaikai iki 16 metų tik savo globėjų palydimi gali lankytis kinuose ir žiūrėti jaunimą auklėjančiomis pripažintų filmų. Tokių filmų vaikai iki 10 metų gali žiūrėti ir be palydovų, bet seansai turi baigtis ne vėliau kaip 20 val. Jaunimui nuo 10 iki 16 metų leidžiama žiūrėti tik tokių filmų, kurie yra pripažinti rodytiniais jaunimui ir kurių seansai baigiasi ne vėliau 22 val.

Jaunimui iki 16 metų draudžiama įeiti į viešas žaidimų sales, dalyvauti laimės lošimuose, lygiai kaip naudotis jų lošimų įrengimais.

Jaunimo apsaugos įstatymas draudžia jaunuoliams-es iki 16 metų rūkyti viešose vietose. Šis draudimas paliečia ne tik moksleivius, bet ir visą kitą jaunimą.

Restoranų, alkoholinių gėrimų parduotuvių ir kinų savininkai, o taip pat vietoje, kabaretų, revu ir šokių programų rengėjai yra įpareigoti išhabinti šiuos nuostatus viešųjų pramogų ir parengimų patalpose ir jų laikytis. Tų nuostatų peržengimas baudžiamas ka- lėjimu iki vienu metų arba pinigine bauda, arba abiem bausmėm drauge.

8 minutės nuo Bostono su MTA
8 lenktynės kasdien
ir plus "Turf" lenktynės pirmadieniais, trečiadieniais ir šeštadieniais
Post Time 1:45
Double Closes 1:25
Vieta tribūnoje 1001, su takais. Yra tiesioginis autobusas susisiekimas iš visu tolimųjų vietovių j

SUFFOLK DOWNS

SPAUDOS NAUJIENA

Jau išėjo iš spaudos

LIETUVIŲ ARCHYVAS Bolševizmo metai.

Knyga vaizdžiai praskleidžia mūsų tautos kančias. 436 psl. tik 3 dol.

Užsakymus siųsti

Darbininkas
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Dokumentų iš Lietuvos gavimo reikalu

Daugeliu senosios kartos atėvių, priartėjus pensijos gavimo laikotarpiui, paaiškėja, kad tam tikslui reikalinga gimimo metrikos ištrauka. Šiandien iš Lietuvos jokių dokumentų negalima gauti. Tenka bandyti metrikų klausimą sutarkyti vietoje. Tiems, kurie yra savo laiku užsiregistravę Lietuvos konsulatuose kaip piliečiai, ar išsėmę Lietuvos užsienio pasus keliavimui į Lietuvą, Lietuvos konsulatų išduodami gimimo metrikos ištraukas atstojanti liudininkai. Tiems, kurie niekuomet nesiregistravo, niekuomet Lietuvoje nebuvo ir, apskritai, niekur nekelia, o, be to, neturi ir jokio raštinio įrodymo apie savo kilmę iš Lietuvos, sunku padėti. Tiems, ku-

rie dar turi pas juos užsilikusius senus rusiškus pasus, kuriuose šaukimo, rezervo ar iš kariuomenės paleidimo pėpirius, Lietuvos konsulatui irgi išduoda gimimo metrikas atstojančius liudininkus.

Visi kiti gali gauti tokius liudininkus pristatę dviejų liudininkų pasirašytą pareiškimą (affidavit), kurie pažįsta tą asmenį nuo vaikystės ir liudija, kad jie žino, jog jis tikrai ten ir tokia data gimęs. Su liudininkų pareiškimais reikia kartu atsiųsti ir kitokių dokumentus, kaip: miesto jungtinių ir taip pat vaikų gimimo metrikos ištraukas, iš kurių matyti, kokio amžiaus buvo suinteresuotasis asmuo kada jis vedė, arba kada jo ar jos vaikai gimė. Jei liudininkų pareiškimuose ir minėtuose dokumentuose yra skirtingos gimimo datos, tai konsulatui gimimo liudininkų išduoti negali.

Konsulatų išduodami liudininkai apmokami trijų dolerių konsulariniu mokesčiu.

Lietuvos Generalinis Konsulatas Jungt. Amerikos Valstybėse

ZMONIŲ GROBIMAS BERLYNE

Berlynas. — Šiomet iš vakarų Berlyno jau pagrobti 9 žmonės, prieš kitus 9 buvo pasikėsinta. Pereitais metais buvo pagrobta 36 ir 19 kartų pasikėsinta. Grobime dalyvauja Sovietų zonos policija. Tam reikalui vartoja specialius automobilius.

Amerikietis M. Allen, iš Tacoma, Wash., ir J. McDaniel, iš Grove, Calif., pasisėpusios bombonešyje, nuskrido 6,000 mylių į Guamą. Imigracijos įstaigų paklaustos, ko jos ten skrido, nė nepasiskino, jog norėjusios įvykinti savo pažadę pažįstani lakūnai.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tik autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ARTISTAI SUSTREIKAVO

SOVIETŲ agresyvinė politika siekia suardyti Vakarų frontą. Būtent: — sukelti neapykantą prieš JAV: tam paskutiniu laiku paleista propaganda, kad JAV Korejoje vartojančios bakterijas; — nepriekaištingai Vokietijos į Atlanto pakta; tam siūloma taika su Vokietija pastarajai labai gundančiomis sąlygomis; — nepriekaištingai Ispanijos į Atlanto pakta: tam veikiama per giminiską organizaciją ir kurdama prancūzų opinija prieš apsiginklavimą ir jam reikalingus kreditus; — sprogdinti Vakarų ūkinę vienybę ir europines valstybes atitraukti nuo JAV, pririšant jas prie Sovietų: tam paskutiniu laiku buvo ūkinė konferencija Maskvoje; — sprogdinti Europos ir JAV politinį solidarumą kurstant europines ambicijas, kad dabartiniame konflikte tarp Amerikos ir Rusijos Europa turinti sudaryti "trečiąją jėgą", kuri konfliktą švelnintų ir ieškotų taikaus jo sprendimo; šita propaganda ypač buvo gyva tarp prancūzų socialistų.

Toje ardoje veikioje Sovietai yra įpratę maskuoti ir dėtis esą taikos, laisvos prekybos tarp Rytų ir Vakarų, tautų apsisprendimo ir žmoniškumo gynėjai. Jie esą visada pasiryžę su Vakaraais derėtis, susiderinti ir sugyventi.

Vaidyboje jie nepalankiami. Tačiau ima ir jiems kai kada ar dekoracijos praplyšta ar artistai sustreikuoja. Net jiems, igudsiams režisieriams.

Štai pradžioje suminėta propaganda prieš amerikiečių bakteriologinį karą buvo puikiai suorganizuota. Ir skundas JTO. Ir mitingai. Ir pravoslavų cerkvės atsisaukimas. Ir Kinijoje, paskiau "tarptautinio demokratinio teisingumo susivienijimo" komisijos įvykiams vietoje ištirti. Į pastarąją komisiją pakviesti Austrijos Grazo tarpt. teisės profesorius Brandweiner, tas raudonosios pasaulio taikos organizatorius, vienas anglas, prancūzas, italis, brazilietis, kinas, lenkė ir belgė. Komisija Maskvoje gavo instrukcijas, kaip amerikiečių nuodėmės parodyti.

Bet įvyko ne pagal planą. Komisija Korejoje išbuvo tik šešias dienas. Kai sugrįžo į Pekiną, Brandweiner patvirtino: esą rasta lig šiol nežinomos rūšies vabzdžių, kurių pakanka amerikiečių begėdiškai kalte įrodyti, bet visa medžiaga būsimai ištirti ir daviniai paskiau paskelbti. Kiti komisijos nariai taip pat piktinosi masinių vaikų ir moterų naikiniu. Bet nė vienas neužsiminė apie bakterijas. Į aiškius klausimus jie stengėsi visi septyni išsiskirti be atsakymo...

Artistai sustreikavo. Matyt, nepakankamai primokyti, kad Rytuose nestreikuojama. Bet jie gi dar buvo iš Vakarų... Kai Tarpt. Raud. Kryžius pasiūlė savo komisiją, pasiūlymas buvo atmestas. Girdi, jau dvi komisijos tyrusios ir pakankamai davinų surinkusios.

Bacilų vaidinams baigtas. Kaip prieš dvejus metus su bulvių bakterijomis Rytų Vokietijoje.

KOTRYNA GRIGAITYTE

KELIAS ATGAL

— Aš nepakenčiu pavasario, — tarė jis, kai mes sėdėjome ant audros išrauto didelio medžio.

Mano abu berniukai laipiojo medžio šakomis. Mergytė mėtė akmenėlius į duobę, kuri atsirado medžiui išsiplėsus su šaknimis ir kietai priaugusia žeme prie jų. Duobėje buvo vandens. Tėvas lankstė popierinį laivelį. Mergytė plojo rankutėmis.

Tas, kuris nepakenčia pavasario, tai nevedęs kaimynas, gyvenęs tam pačiam name, kaip ir mes. Jis turi automobilį. Jo amžius sukasi apie keturių dešimtų pabaigą. Jis vidutinio ūgio, sausas ir tiesus. Žilti dar nepradeda. Tamsūs plaukai dailiai sušukuoti ir, kaip visuomet, tvarkingai apkirpti. Jis baigė savo karjerą kapitono laipsniu Nepriklausomojo, Lietuvoje. Toliau jo gyvenimas daugiau ar mažiau panašus į visų kitų, kurie, išėję tremties keliais, išsibarstė po visą pasaulį.

— Retai galima sutikti žmogų, kuris nepakęstų pavasario, — nustebusi jam atsakiau. — Jau vien tas glostantis vėjas, linguojas pumpurėliais nusagstytas šakas, kaip jis kvepia ir gyvent šaukia...

— Neabejotinai gražu, kai mes kalbame apie žalią pumpurą ir sėdime ant audros išplėsto medžio, — atkrito kiek pašaipiai. — Patikėkit, ponai, jei ne tamstos vaikai, kasdien troškinami gatvės dulkių, aš nebūčiau atsiradęs šitame miške. Bet džiaugsmo blizgesys akutėse, kai jie lipa į automobilį, ypač toks paprastas, kad pasiumti visas savo nuotaikas po vėlniais.

— Esame jums labai dėkingi už šitą pasiaukojimą, ponas Viktorai.

— Nesišypsok, kaimyne, mielai užsidaryčiau visas duris ir langus nuo pavasario tvaiko.

— Išlikusių jūsų nuotaikos mane ėmė dominti. Ar tik nebus pavasarinė širdies liga, — mėginiau pajaukauti.

— Moterys man nepavojin-

Kodėl britai ligi šiol monarchistai

LAISKAS IS EUROPOS

— Karalius mirė! — tužūdo britai. Tegyvuoja karalienė! — vėl džiūgauja britai, tėsdami toliau savo monarchiją ir negalvodami respublika virsti, konstitucijos keisti. Mintis pakeisti valdymo formą jiems ir liko svetima. Šia karalių pasikeitimo proga ispanų egziliatis istorijos bei filosofijos profesorius, kuris jau seniai profesoriauja Britanijoje, Salvador de Madariaga paskelbė šveicarių spaudoje savo pažiūras, kodėl britai ligi šiol tebėra monarchistai. Jose apibūdina ir kitas tautas, tad atkreipiame dėmesį į jo įdomius samprotavimus.

Monarchijos mintis tebėra gyva — sako Madariaga — viusoje britų sluoksniuose, išskyrus komunistus. Ne tik dėl to, kad karaliaus šeima yra morališkai patraukli visos tautos simpatijai, bet britai yra monarchistai iš savo įsitikinimo ir visos savo dvasios. Stipriausiai brito monarchistinę dvasią esančios ugdžiusios nuo mažų dienų jų pasakos su karaliais ir karalienėmis. Britai visą gyvenimą atrodo pasakiskas. Iš čia jo pomėgis pasakiskam puošnumui karalių laidotuvių ar karūnacijos ceremonijose — su pasakiskais vardais, pasakiskomis figūromis, epizodais.

Antras šaltinis, kuris ugdo jų monarchistinę dvasią, yra sportas su tipingais britui futbolu ir kroletu. Iš šio sporto auga brito pripratimas prie dviejų partijų sistemos. Sporto aikštėje rungtinijuoti trimis komandomis neįmanoma. Net parlamento rūmai taip sutvarkyti, kad susėstų tik dvi partijos — pozicija ir opozicija. Kroketo ar futbolo žaidime reikalingas vienas nepartinis, kurio lūpose būtų švilpukas. Švilpuko garsas baigia visus ginčus. Ir britai parlamentiniam gyvenime turi tokį antpartinį — speakerį.

Trečias monarchistinių palinkimų šaltinis esą britų prisirišimas prie tradicijų ir konstitucijos, t. y. to, kas jau ligi šiol buvo. Jeigu britas apsigyventų Šveicarijoje ir turėtų virsti jos piliečiu, tai jis būtų lygiai geras respublikonas, kaip Anglijoje jis buvo monarchistas. Ir tai dėl tos pačios priežasties: Šveicarijoje respublika yra, tai ji toliau turi laikytis.

Eidami nuo šiaurės į pietus, nuo vakarų į rytus — toliau tęsia Madariaga — rasime pir-

miausią tautas, kurių charakteryje stipriausiai reiškiasi linkimas **veikti**; paskiau rasime tautas, kurios yra stiprios idėjas ir teorijas kuriančių **intelektu** (protu); ir toliau prienam tautas, kurių esminiai bruožai yra **jausmai** ir kuriose persveria susirūpinimas asmeniniais reikalais. Iš to išeina, kad asmens reikalai susiderina su viešaisiais reikalais pirmos grupės tautos savaime sklandžiai; jau sunkiau antros ir sunkiausiai trečios grupės tautos. Pirmosios grupės tautos mokės susiderinti su tvarka, kurią jos yra radusios ir tos tvarkos rėmuose organizuoti toliau savo praktinių reikalų tenkinimą. Jeigu jie gyvena monarchijoje, jie bus monarchistai, jeigu respublikoje, kaip šveicarai, jie norės išlikti respublikonai. Kitos grupės žmonės, kurie neturi politinio sugebėjimo ramiai tarp savęs sugyventi (jų sugebėjimai kur kitur glūdi), ieškos už visus nepasisekimus atpirkimo ožio. Jei ten bus karalius, jį apšauks tokiu ožiu. Jei prezidentas — tai jį, prezidentą.

Tautos šiaurėje domisi labiau **viesaisiais** reikalais, pietuose **viesaisiais asmenimis**. Taigi iš esmės šiauriečių dvasia turėtų būti respublikoniška, pietiečių — monarchistiška. Britai ir skandinavai savo mo-

narchijose taip laimingai tvarkosi ne dėl to, kad monarchinė sistema geresnė už respublikinę, bet dėl to, kad jie savo dvasia moka ir monarchinėje formoje išsireikšti, ir ji jiems ne kiek nekluduoja derinti asmeninius reikalus su viešaisiais.

Pagal šią schemą, einant nuo šiaurės į pietus, ir lietuvių tauta turėtų būti netoli pirmosios grupės tautų. Bet sprendžiant iš emigrantinių nuotaikų, lietuvių yra iš tų, kuriems formos sudaro visą jų gyvenimo turinį. Būtent: susiorganizuoti, dar iš naujo organizuoti ir dėl to organizavimosi gintys, ginčytis ir ginčytis, kad pačiam darbui neliktų nei laiko, nei noro, nei pagaliau sugebėjimų.

Jei pirmosios grupės tautos žmonės moka asmeninius reikalus savaime suderinti su viešaisiais, tai lietuviškos emigracijos žmonės atrodo priklausantys tai pačiai piečiausiai ir ryčiausiai grupei, kur asmeniniai reikalai statomi aukščiau už viešuosius. Tenuramins juos tik tada, kai padarysi juos monarchais ir prieš juos tris kartus per dieną nusilenksi.

Išvados nesimpatingos. Ar čia to profesoriaus schema netinkama, o gal lietuvių emigrantai jau nustojo atstovauti lietuvių tautos dvasiai?

Tur būt, teisingesnis bus antrasis spėjimas.

Anglijos karalienė Elzbieta II ir princesė Margarita gerai nusiteikusias žiūri Wiindsore 1.000 skautų parado. Šalia Edinburgo hercogas ir skautų šefas lordas Rowallan. Skautai išvyksta po specialių pamatų skautų globėjo šv. Jurgio koplyčioje.

Laimėje ilgos distancijos vandens pašilimų varžybų pasaulinį rekordą E. Wolford, iš Amityville, N. Y., ir B. Parker, iš Cay, Bahamas, gaivinais kavos puodukų. Jie nesustodami iš Nassau, Bahamos, pasiekė Miami, nukeliaudami 195 mylias.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

• **Pagalba mokslininkams.**

Lietuviai mokslininkai gauna su sovietiniais daryti jau ir "jungtines sesijas", tik, žinoma, paprastai Maskvoj. Ten paskiausiai buvo inscenizuota ir "TSRS Mokslų Akademijos ir LTSR Mokslų Akademijos prezidiumų jungtinė sesija", po kurios buvo oficialiai paskelbta, kad "žymiausio pasaulio mokslinio centro — TSRS Mokslų Akademijos — prezidiumas nutarė suteikti žymią paramą Lietuvos mokslininkams... "Taigi, jau "suteikt": ne vienas seniai atlieka Sibire reikalingą "stažą"....

• **Patys vagia, kitus kaltina.**

"Mokslinė konferencija" miškų ūkio klausimais" į garbės prezidiumą, kaip paprastai, buvo "išrinktas" Sovietų polit. biuras su Stalinu. "Miškų ministeris" pareiškė, kad "1-jo pasaulinio karo metu Lietuvos miškai buvo smarkiai išnaikinti. Nepaisant to, buržuaziniai lakais miškai Lietuvoje būvę grobiami ir naikinami. Per 20 metų iškirsta daugiau kaip 20 mil. kub. metrų". Gal tas "miškų ministeris" palygins, kiek Lietuvos miško išgrobstė okupantai bolševikai, suradę metodą: vok ir sakyk, kad išvogė "buržuai"... Panašiai elgėsi ir naciai, patys grobdami miškus, o už tai kaltindami kitus. Taigi, nieko naujo — abiejų metodai tie patys.

• **Amerikos Balso trukdymai.**

Sovietai išsigando Amerikos Balso, Laisvosios Europos siųs-

tuvo ir Vatikano radijo. Krašte pradėjo stiprinti savąsias radijo transliacijas. Sustiprinti trukdymai prieš Europos radijus. Netoli Berlyno pastatyta ir paleista į darbą nauja didžiulė trukdomoji stotis. Padidintas radijo sekimas Vilniuje, Kaune, Šiauliuose ir Klaipėdoje.

• **Daug lietuvių inteligentų**

priversti mokytis vad. "vakariname mokslo - leninizmo un-te". Per 1.000 asmenų jį jau "baigė", 770 — dar tebesi moko, per 1.500 mokosi trumpo VKP(b) istorijos kurso, 904 mokosi "savarankiskai". Tačiau, nepaisant to, ir patys komunistai konstatuoja, kad "inteligentijos švietime yra dar daug trūkumų. Inteligentijos auklėjime trūksta griežtumo prieš buzuazinę - nacionalistinę bei klerikalizmo - ideologiją". Taigi, mokosi mokosi — ir vis tiek nieko neįmoka...

• **Gabena iš Lietuvos**

visa kas geriausia. Jonavos baldų fabrikas, laisvoje Lietuvoje aprūpinęs baldais Kauną ir kitus miestus, dabar pildo tik bolševikinius užsakymus. Skubiai gamina gražiausius baldus Maskvos universitetui ir Konservatorijai, Uralo ir Vorosilovgrado šachmatininkams ir t.t. Lietuviškiems miestams nieko netenka. Kadais 17 a. rusai, įsiveržę į Lietuvą, apiplėšė Vilnių, išveždami visa, kas geriausia. Dar ir dabar yra Kremliuje to meto Radvilų baldų. Bolševikai dar labiau plėšia Lietuvą, masiškai veždami jos turtą.

gos: nė jūs, nė kuri kita, atleiskit už grubumą. Turiu tik surūdijusią vinį širdyje.

— Ir toji vinis tikriausiai reiskia tą patį... kas nepavojinga, — pasiskubinau įsiterpti. Jis tiriamai žvilgtelėjo į mane.

— Nesiginsiu. Buvo kartą moteris, kurios netekau anksti pavasarį su vieversėliu ir pempiu grįžimu. Gerai, kad čia jų nė matyt, nė girdėt tų vieversių ir tų pempų, — numojo ranka.

Aš klausiausi žiūrių į jį. — Jūs galite išlūskinti kiekvieną širdį tokiu žiūrėjimu, malonioji kaimyne, bet mano istorija labai banali. Kartą teko man Kaune gulėti ligoninėje dėl sulaužytos kojos. Įsimylėjau ligoninės sesutę, kuri mane slaugė. O ji taipgi. Tarėmės susituokti. Ir vieną tokią, kaip šio pavasario dieną ji susituokė be manęs... Kortas sumaišiau sąpats. Tada Gražvyda buvo Kaune, o aš Vilniuje. Ten pasipainiojotokia lenkaitė šiaip sau dėl nuotykių. Ji buvo labai mažo ūgio ir dažytas šviesiais plaukais, tiek pat meli man ir mano draugams. Mes nemamėm dėl to susišaudyti, nors ji ir turėjo gerų ypatybių, kurių trūksta rimtoms moterims. Ji buvo žaizlas nuotaikoms pajva-

rinti, bet ne pavojus pamesti

dėl to žmonas ar sužadėtines. Vieną šeštadienį netikėtai atvažiavo Gražvyda. Kokia laimė, kokio laimė, kartojau širdyje, kad jos nesuistiko. Lenkaitė buvo išėjusi prieš kelias minutes.

— Kaip svaru pas tave, kaip išblizgintos grindys, net žengti baidu, — žvalgėsi Gražvyda. Pamatė peleninę su nuorūkom, Ji nemėgo nuorūkų, o dar labiau pelenų. Pasiskubino pati išnešti į mano vievingą maža virtuvėlę. Taigi. Kas galėtų manyti, kad tokia smulkmena, kaip cigaretė, pasuka gyvenimą vienaip ar kitaip.

— Žinoma, iš cigaretės gali kilti gaisras, — patvirtinau, patogiausiu atsišremdamas į medžio šaką.

— Nesiginciju. Taip ir buvo tylus, paslaptinis gaisras. Virtuvėje Gražvyda atrado du puodelius, iš kurių neseniai buvo gerta kava. Taip pat stiklų ir tuščių likerio butelių.

— Ar turėjai svečių, Viktorai? — paklausė ji, sėsdama šalia manęs.

— Buvo užėjęs vienas bičiulis. Išgėrėm kavos, na ir po likeriuką. — trumpai atsakiau.

— Taip gerai, kad nepamiršta bičiulis bičiulis, — nutęsė ji kiek neįprastai. Viskas, atrodė, vyksta sklandžiai. Ak, ak, nepastabus širdies dalykuose. Gra-

vyda buvo žymiai kitokia. Ji prityrusia detektyvo akimi stebėdavo kiekvieną tiek išorinę, tiek vidaus smulkmeną.

Mano butą tvarkė šeimininkė, senyvo amžiaus našlė. Ji nebuvo įkyri moteris ir, atrodė, visai nesidomėjo savo nuomininkų gyvenimu. Aš turėjau du patogius kambarius. Bet Gražvyda buvo "senų pažūrų". Ji mielai sutiko pernaktuoti pas šeimininkę.

Sekmadienio rytą bėpusryčiaujant ji manęs paklausė: — Kaip manai, Viktorai, su vestuvėmis? Žinai, tarėmės pavasarį.

— Ką tu čia, Gražvydėle, — apkabinau ją. — Dar mes turime daug malonių pavasarių prieš akis, — nevykusiai pajaukavau. Ji nuėmė mano ranką nuo peties.

— Skubėkime, — tarė. — Pavėluosime į pamaldas. Pati vikriai rengėsi, lyg tas klausimas būtų toks atsitiktinis ir bereikalingas, kad ji galia užmiršti, kaip šimtus dienų prieš akis, ir kada ėjau po ranka su ja Vilniaus gatvėmis, nieko nejutau, kad ji krūtinėje nešėsi akmenį, kuriuo netrukus mane užmuš.

Taigi... nepaėjo nė mėnuo laiko po atsilankymo, ir draugas man pakėjo laikraštį bėpetaujant restorane...

— Žiūrėk, kas čia per numeris, — bakstelėjo jis pirštu: "Sveikiname Gražvydą Gulbinaitę ir Dr. Joną Mikukį, sukurčius šeimos židinį."

— Keistas sutapimas po šimts pyptkių, — sumurmėjau.

— Na, na, tik apsižiūrėk gerai, ar nebus ta pati. Žinai moteris, keisti sutvėrimai. Spausk į Kauną, — pasiūlė draugas.

— Tai ko man spausti, jeigu jau kitas numeris, — atsakiau, tarsi nerūpestingai. Tačiau širdies gilumoje tie žodžiai kaito ir degė. Kalba nesimegė. Vienas parėjau namo. Beveik mėnuo, kai ji neatsakė į mano du laiškus ir neskambino telefonu. Ko aš laukiau, ko nevykau pas ją? Žingsniavau be atvangos po kambarį, kas buvo priešingai mano kasdieniam papročui — primigti po pietų. Kaito jau ir smegenys — ne tik širdis. Užsčiau pasikabė-jimą telefonu į ligoninę, kurioje ji dirbo. Laukiu: viltis ir baimė kaujasi ant proto platformos, o aš vis labiau ilstu. Matau, kaip vėjas genasi pilkų debesų pulką, lyg piemuo avis prieš saulėleidį. Bažnyčiose skamba varpai, tarsi pakasy-noms. O po mano langu kaisioja žalsvus snapelius narcizų ir tulpių diegai. Triukšmingai suskambėjo telefonas. Aš lyg per griuvėsius, kliūvančiom kojom,

šokau pakelti ragelį. Atsiliepė budinti sesuo ir trumpai atsakė: "Sesuo Gulbinaitė - Mikukienė atostogauja." Be žodžio padėjau ragelį. Tai buvo iš mano pusės labai nemandagu. Kritau į fotelį. Jaučiau lyg smaugio ranką, šliaužiant savo krūtine vis arčiau gerklės. Nežinojau, kad sveikas, jaunas vyras be ligos ir kulgos gali suglebti fotelyje, išpiltas prakaito, kaip negaluojanči moteris daktaro kabinetė. Vis dėlto taip buvo, turitu gėdingai prisipažinti.

Rytojaus dieną gavau mažą pakietėlį iš jos: mano dovano-tas žiedas, įvyniotas į kvepiančią, baltais neriniais nosinaite; daugiau nieko.

O paskui... gėriau ir... neišsipagiriojau. Ir taip aš turėjau kurį laiką nelegalių atostogų Gražvydos garbei. Dėl to nustoju geros tarnybos ir vos nebuvau išspirtas iš kariuomenės, kaip apžibęs šuo iš ūkininko kiemo. Pagaliau viskas baigėsi su nedideliu procentu mano nauda: išsilaikiau šiaip taip kariuomenėje ir vėl pradėjau normalų gyvenimą. Kas būdinga, kad mudu su Gražvyda neįieškojom vienas kito ir nesiaikino. Keletą kartų matėmės iš tolo ir vengėm susitikti.

(bus daugiau)

SU TĖVU AUGUSTINU DIRVELE BOLŠEVIKŲ KALĖJIME

3.

— Vaziuojame į naujus namus. Man fortuoše geriau patinka. Ten ir duonos lengviau „susiorganizuoti“, ir su mergom gali susitikti dažniau. — apigarsiai kalbėjo augšto ūgio kalinys savo būreliui. Supratau, kad čia „nekalnieji“ kriminaliniai kaliniai, kurie daugiau žino už mus, politinius kalinius, kuriuos bolševikai vadina vienodu žodžiu — kontrevoliucijonieriai.

— Vyruciiai, dar toli Mauručiai. — pagalvojau. — O kad tu prasmegtum: ir maisto „atsargas“ draugams išdalinai, o čia, ko gera, iš fortų teks ir į plačiąją tėvynę patraukti. Et, nereikia gailėtis, gal ir man tenai koks kolchozininkas duonos riekelę paduos... Tegu nors draugai pamintės geru žodžiu!

„Žalioji girelė“ krieda

Susėdame į transportacinę mašiną — „žaliąją girelę“ vadinamą. Priešakyje ir užpakalyje ginkluotų sargybinių būrelis nemažas. Kalbėtis griežtai uždrausta. Atsitaro kalėjimo kiemo varčiai ir mes, įėjau, jau gatvėje, nors pro langus nieko negali gerai įžvelgti. Kauno gatvėmis vaikšto žmonės. Jie laisvi Stiprus pavydas gniauzia krūtine.

„Žalioji girelė“ vikriai rangosi Kauno gatvėmis. Pravažiujame, kaip mums iš nuovokos atrodo, Vilijampolės tiltą per Nerį, po to patenkame į tuščius laukus, o šit ir naujoji mūsų būvelė, „tėvelio dvaras“ IX forte. Forto kieme sargybiniai vėl mus išrikuoja, pirma nuveda kriminalinius kalinius, o paskum ir mus. Patenku į didžiulę kambarą, kur jau sugrūsta apie 60—70 kalinių. Tarpduryje pasitinka mane tėv. Aug. Dirvelė, jau anksčiau čia atvykęs.

— Trumpa, tėveli, mūsų laisvė — tik nuo vieno kalėjimo iki kito.

— Bet tu nesijuok! Man jau paaiškėjo: čia suvežė tuos, kurių tardymai jau baigti ir, matyt, nieko nerado. Peržiūrės dokumentus ir paleis...

Kameros vyresniuojau čia paskirtas adv. Grėbliūnas-Grebliauskas, buvęs „Jaunosios Lietuvos“ Sąjungos vadas. Maloni jo patvarkymu mudu su tėv. Dirvele patenkame ant vieno nary, kaimynystėje, atseit, lyg kokioje „klebonijoje“ apsigyvename kartu. Mačiau, kaip tėv. Aug. Dirvelė buvo patenkintas ir ramiai šypsojosi. Ir man pačiam buvo smagu turėti tokį kaimyną — galėsime atviriau pasikalbėti, pasiguositi.

Velykinė išpažintis kalėjime.

Pirmoji vakarienė IX forte. Visi skuba imti valgi, barasi, rėkauja, tik tėv. Aug. Dirvelė ramus ir susitelkęs vaikština po kambarį ir kažin ką mąsto. Vaskinis ir išgelstojus veidas spinduliuoja tokiu ramiu sielos giedrumu — jis meldžiasi. Atrodo, kad nuo tos maldos ir visoje kameroje šviesiau.

Po vakarienės apgulti narai-

JONAS PETRENAS,
Chicago, Ill.

kaliniai šnekučiuojasi, meta kauliukus ant savo atelietis plokštelės, spėlioja bausmės didumą, likimą... Netrukus nakties polis nurašins visus ir tada kalinys galės ištarti: „Viena diena jau mažiau teks kalėjime sėdėti.“

Visiems sugulus ir pradėjus snūduriuoti, tėv. Aug. Dirvelė paima mano ranką ir tyliai prataria:

— Ar dar nemiegi? Šiandieną kovo 25 d. — Marijos Anreikišio šventė. Gavėnia. Būtu gerai atlikti išpažintį...

Po to jis tyliai persižegnoja ir išpažįsta. Kai tariau išrisimo žodžius, apėmė nuostabus graudumas! Velykinė išpažintis IX forte! Artėja Prisiškėlimo šventės — Velykos. Kažin, kur ir kokiose aplinkybėse pasitiks mus Aleliuja/Sopolis ir vergovės gavėnia dar tebeslegia ne vien kalėjimus, fortus, stovyklas, bet ir visą Lietuvos šalį!

Paprasau tėv. Dirvelę ir mane išklausti išpažinties. Tėviški žodžiai ir suraminimas atneša brangaus balzamo. Po to abu tylime ir pilame maldos žodžius, kokius tik tas metas ir nuotaikos leidžia. Tokių maldų gal neužteks maldaknygėse, brevijoriuje, mišiole. Po pusės metų jas širdyje išrašo kalėjimo dienos!

„Klebonas Dirvelė valo prausyklą“

— Pradžioje aš buvau labai karingas ir mėgdavau peštis su kalėjimo pareigūnais. Skelbiau bado streiką, reikalavau leisti man laikyti mišias, kovau už savo ir kameros drau-

gu teises, ginčijausi. — po išpažinties tyliai kužda man tėv. Dirvelė. — Tačiau tos mano kovos atsimušdavo kaip žirniai į sieną. Nutariau būti nuolaidesnis ir labiau paklusti pareigūnams. O ką jie kalti! Ir jie yra kitų viršininkų sekami, prižiūrimi, turi šeimas, nori pragyventi. Jeigu dabar visa lietuvių tauta kenčia, tai kodėl mes kalėjime negalime pakelti prižiūrėtojų paniekos, pažeminimo, skiriamų bausmių...

Tėv. Augustinas Dirvelė, O. F. M., ilgai dar man pasakojo patirtus savo vargus ir kankinimus kalėjime. Iš Saugumo požemių perkeltas į centrini Kauno kalėjimą, kur žiauriai buvęs terdomas naktimis, dažnai nežinia už ką po keleta dienų išbuvus kalėjimo požemyje (karceryje). Šaltomis naktimis drebėdavo karceryje, nes prižiūrėtojai, į tą rusų įvarę, atimdavo jam dar iš laisvės atsinešę teltį megztuką ir sakydavo: „Klebonas Dirvelė turi pažinti kalėjimo drausmę ir tvarką.“ Nuo to laiko gavęs stiprius reumatizmo skausmus, inkstų ligą, bet prižiūrėtojai kaltindavę jį melu, simuliacija, ir vėl ligotą vedavę į karcerį.

— Dažnai praverdavu sargybinius mūsų kameros duris ir pirštu durdavo į mano pusę sakydamas: „Šiandieną klebonas Dirvelė valo koridorių, prausyklą, jis geras simulant, mes jį išmoksime...“

Gal dar ilgai tėvas Dirvelė būtų man pasakojęs savo išpažinties, tik nepajutau, kaip abiejų akys pradėjo merktis, o jo žodžiai retėti.

— Tėveli, ar jau imegi. — paklausiau. — Miegok, miegok, o paklausti galima.

(bus daugiau)

DEL GAUTINGO KALTINIMŲ IR BALFO VEIKLOS

(atkelta iš 2 pusl.)

manau, kad norėtų, kad mūsų įstaiga vien tik dėl jų egzistuos. Pasibaigus Balfio uždavimams, Balfio vadovybė jų ilgai nelaikys, negu viešas reikalas to reikalauja.

Visuomenėje teko girdėti nepasitenkinimų, kad Balfio direktoriatas įgaliojo pirmininką kelionei Europon. Ar jo kelionė yra būtina tolesnei Balfio egzistencijai?

— Tuo reikalu buvo jau paaiškinta, bet, matyt, ne visus tai pasiekė. Mat, padėtis yra tokia. Kai kurios organizacijos, baigiantis šiam masiniam emigracijos periodui, likviduojasi, manydamos, kad jų tikslas jau pasiektas, Balfas atsistojo prieš klausimą: likviduoti ar tęsti savo veiklą. Jei tęsti, tai kodėl ir kaip.

Vokietijoje, Austrijoje ir kt. dar liko lietuvių: vien nespėjo emigruoti, kiti dėl fizinio klūčių niekad negalės niekur išvykti. Ar rūpintis jais, ar palikti juos Dievo valiai?

Visi direktoriai vienbalsiai nutarė, jog būtų nusikaltimas šiandien laikyti savo misiją atlikta, kada dar 10,000 lietuvių likimas kabo oro, tuo metu, ka-

da mes Amerikoje, būdami privilegijuotojo padėtyje, galim abiem kategorijom padėti: vieniems įsikurti geresnėse šalyse, kitiems suteikti medžiaginę pagalbą.

Tačiau Balfio veikimo sąlygos, pasibaigus IRO, staiga labai pasunkėjo, nes netekome vieno svarbiausio mūsų administracijos išlaidų Vokietijoje finansuotojo. Atsirado naujos tarptautinės organizacijos su centrais Zenevoje, kurios rūpinasi pasilikusiais. Su tomis organizacijomis, norint ir toliau veikti, svarbu sueti į kontaktą, kur gali būti verta desimtimis tūkstančių dolerių.

Todėl Balfio direktoriatas ir įgaliojo pirmininką imtis tos sunkios misijos, kad jis išrūpintų ty roganizacijų ir vietinių valdžių paramą ir visokių lengvatų. Taip pat, jei bus galima, stengtis sukoncentruoti ir Vokietijoje pasilikusius ir didesnius vienetus, kad juos galima būtų lengviau materialiai aprūpinti ir kad jie galėtų geriau tvarkyti savo kultūrinius reikalus.

Pirmininkui Balfas atlygins tikrai faktiškas kelionės išlaidas, kaip tai daroma yra ir visais atvejais. Neabejoju, kad iš jos bus desimteriopai daugiau naudos, negu mums tai kaštuos. Jau vien iš poros pirmųjų pirmininko veiklos pradžios, kurie gauti centre, atrodo, kad tos išlaidos jau yra apsimokėjusios. Tai buvo Balfio darbu būtina kelionė, nes ji išlaikyti reikia darbo ir rūpesčio. Ir šitai kelionei mes jį išleidome, nesutikę su Balfio likvidacija. Juk nebūtų buvę ir lengvesnio darbo, jei būtume sumanę jį likviduoti. Kiekvienam pasilikusiam lietuviui būtume proporcingai išskirstę po 80 centų, ir reikalas būtų buvęs užbaigtas. Tačiau, ar tai

Dievo Motinos apsiereikimas Šiluvoje.

PAVASARIO KARALIENĖ

Kai pavasario saulei beglostant žemę, pastebi pasireikiantį gyvybę taip švelniai, kaip yra švelni motinos ranka, beglostanti kūdikio garbanas, kai visoje žemėje pajauti gyvybės meilę taip, kaip ją jaučia motina savo širdies pulsavime, savaime statai sau klausimą: — Viešpatie, kodėl tiek daug meilės įdedi, vis naujai atkurdamas kiekvieną pavasarį ir į ją panašų sutvėrėi gegužės mėnesį su užburiančiu jo grožiu?

Dievas yra nuostabus Kūrėjas. O kiekvienas tikras kūrėjas, meilėje gauna įkvėpimo. Ir juo labiau kūrėjo širdį užvaldo

meilė, tuo nuostabesnis kūriny išsiveržia iš jo sielos, tuo tas kūriny panašesnis į mylimąjį. Ir Dievas, kiekvieno kūrėjo pavyzdys ir pradai, tik iš meilės kuria. Ką pamilsta Dievas taip karštai, kad Jį verčia išlieti tuo nuostabi kūriny, koks yra pasaulis savo pavasariškame grožyje?

Gal širdis ir nujaustų, bet protas nepajęgtų atsakyti, jei pats Tvėrėjas nebūtų atidengęs savo paslapties ir ištikima Kristaus Draugė — Bažnyčia nebūtų taip supratusi. Tai Marija, gyvybės davėja — Kristaus Motina, kuriai teisingai pašvenčiamas vis naujų grožių apsiereikusių gegužės mėnuo. Dievas Ją pamilsta pirmą visų kitų sutvėrimą ir, apdovanojęs Ją taip, kaip gali apdovanooti Dievas savo begaliniu duosnumu, iš meilės Jai pradeda kurti. Ta meile vadovaudamasis, Jis sukūrė nesuskaitomus žvaigždynus, tos pačios meilės įkvėptas kiekvieną pavasarį Jis kuria ir tą prastutę žibuklę, kuria nemažiau stebimės, kaip ir dangaus berybėmis. Viska, o viska, kas tik išeina iš Jo kūrybinės širdies, Jis padovanoja Marijai ir Jos Sūnui, kad Juos visus labiau praturtintų ir papuoštų.

Tai Bažnyčios mintis, kai Marijos šventėje Jai taiko tuos Išminties knygų žodžius (Prov. 8, 19—36): „Pačioje pradžioje savo kelių Dievas mane pamilo, pirm negu pradėjo ką tvurti...“ Ir toliau ta pati knyga vėl duoda, kaip Dievas jau nuo amžių Ją myli, išrinkdamas savo Sūnaus motina ir kaip Jai viską tveria. O Jį viską, kas tik sutverta, priima, vadinama savo vaikais ir kviesdama visus Jos klausyti.

Tad nenuostabu, kad Marijai

pašvenčiamas gražiausias metų mėnuo.

Tokį spontanišką žmogaus sielos į Mariją veržimąsi mes visi, brangūs tautiečiai, būsim patyrę, kai dar gyvenome savo gimtajame sodžiuje Lietuvoje. Niekados neįsids iš mūsų atminties tie gražūs gegužės mėnesio vakarai. Kai saulutė pradėdavo leistis, iš pavargusių nuo dienos darbo krūtinų išsiverždavo giesmė. Ji suskambėdavo netik bažnyčiose, bet ir prie kiekvienos kryžkelės kopytelės, papuoštos lauko gėlėmis, ir kiekvienoje šeimoje, kur motina pirmoji, priklapusi prie Jos paveiklo, užveddavo litanią ir „Šveika Marija“... Ir taip skambėdavo giesmė šeimose, ji skambėdavo sodžiuje, ji pasklisdavo po visą Lietuvą, susijungdama į vieną didingą melodiją. Ir Dievo Motina iškviesta nužengdavo ant tos vargu ir ašaromis puoštos žemės ir būdavo priversta sakyti: tai mano žemė, tai mano sūnūs lietuviai. Ir Jį laimindavo tą savo žemę.

Lietuviai moka mylėti Mariją, nes tai diktuoja jo širdis. Nerassime krašto su tiek daug Marijai skirtų šventovių, į kurias plaukia tūkstantinės žmonių minios, kaip Lietuvos žmonių. Lietuviai, pamatę iš tolo šventovės bokštus, klaupiasi ir keiliai artinasi prie jos, varstydami rankose rožančių ir ašaromis vilgydamas šventą žemę. Juk dangaus ir žemės karalienė yra verta tos garbės. Pasiekęs Jos šventovę, sunkiai jis nuo jos atsitraukia, nes Motinos namuose malonu pasilikti ir Jai išlieti visas savo sielos kančias. Niekur lietuvis neranda tiek daug suraminimo ir niekur nepatiria tokio skaidraus džiaugsmo, kaip prie Marijos kojų.

T. B. G., OFM.

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• **Konstantinopolio patriarchas** Athenagoras, graikų ortodoktų (Rytų Bažnyčios) galva, dalyvavo iškilmėse, kurios Istanbulė buvo suruoštos Pijaus XII karūnacijos 13 metų sukakčiai prisiminti. Anksčiau to nebūdavo. Tai laikoma ženklų, kad graikų ortodoksai ieško ryšio su Katalikų Bažnyčia.

• **Yorko arkivyskupas** Dr. Cyril Forster Garbett, anglikonas, senesniais išleistoje savo knygoje „Revoliucijos amžius“ rašo, kad po visų persekiojimų Katalikų Bažnyčia išeis pergalėtoja. Jis ragina visus krikščionis melstis už persekiojamuosius. Anglų nekatalikų visuomenei toks pareiškimas vieno iš žymesniųjų anglikonų dvasiškių padarė didelį įspūdį.

• **Brooklyno naujas vyskupas** pagalbininkas John J. Boardman bus įšventintas birželio 14 d.

• **Pirmoji gegužės diena**, kuri yra komunistų pasirinkta kurtymui neapykantos, kristo-

foriečių sąjūdžio Amerikoje siūloma laikyti Marijos Diena ir melstis už susitaikymą visų žmonių, rasų, klasių ir tautų.

• **Maldos diena už taiką** visoje Amerikoje Kongresas paverdė parinkti ir paskelbti prezidentui H. Trumanui. Tai turėtų būti sekmadenis. Tą dieną visų religijų tikintieji savo bažnyčiose prašytų Dievą duoti pasauliui tikrąją taiką.

• **Pirmuoju ambasadorium** Japonijai po praėjusio karo prezidentas Trumanas paskyrė katalikų diplomata Robert D. Murphy. Jis jau buvo JAV atstovu Vokietijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje ir Belgijoje.

• **La Salette** vienuolių kongregacija šiemet mini 100 metų savo įsikūrimo sukaktį. JAV šios kongregacijos vienuolių yra 18 diecezių. Tarp jų yra ir keletas lietuvių.

• **Svedijoje** davus katalikams daugiau laisvų, savo vienuolynus ten jau kuria pasionistai, jėzuitai, dominikonai ir salesziečiai.

• **Brazilijoje** parlamentas visais balsais atmetė pasiūlymą, pripažinti skyrybas (divorsą) leistinu dalyku.

• **Palestinoje** archeologiniai tyrinėjimai priėjo išvadą, kad Jericho miestas yra vienas iš seniausių. Jis yra minimas Šventajame Rašte.

• **Naujoje Gvinejoje** su kanibalizmu (žmogėdromis) 20 metų kovojo prancūzų vienuolis kun. Andre Rupeyart. Jis buvo pirmas baltasis misionierius, kuris apsigyveno tarp juodųjų papuasų ir vos nebuvo suvalgytas.

KAS KĄ SAKĖ

Reikės palaukti

Keliaminkai pasiekė pilį, prie kurios vartų buvo pakabinta iškaba, kviečianti visus aplankyti užmirštą senovę. Turistai ten ir pasuko. Susirado sargą ir klausė:

— Ar galite mums parodyti pilį?

— Dabar tai ne, — Turėsite laukti. Pilyje uždrausta rūkyti.

— Mes ir nerūkome, — atsakė keleiviai.

— Taip taip, jūs — ne, bet aš rūkau.

Kada bus komunistų galas

Viename Lenkijos kolchoze buvo leninizmo pamoka. Rusas instruktorius aiškino, kad nėra jokios dvasios, o tikrai medžiaga. Ją galima dujomis paversti ir iš dujų vėl kieta daiktą padaryti. Seniau taip iš dujų pasaulis pasidarė, be jokio ten Dievo įsikišimo. Tos dujos buvo amžinos ir amžinos bus. Tada vienas kaimietis paklausė: „Ar komunistas taip pat bus amžinas, kaip užvaldys pasaulį?“ Žinoma, — atsakė instruktorius, — kitaip ir būti negali. „Dabar jau suprantu,“ atsiliepė tas pats kaimietis, „jis tada pavirs dujomis.“

Skaiciavimo pamoka

Mokytojas: — Jonuk, pasakyk, kiek bus, jei aš padėsiu į pintinę 5 kiaušinius, o tu 3.

Mokinys: — Ponas mokytojau, aš kiaušinių nededu.

Smoko geriau tverti

— Ar tiesa, tetuk, kad mama Dievą sutvėrė? — paklausė ketverių metų mergaitė savo tėvo.

— Žinoma, vaikeli, — atsakė tėvas.

— O tave, tete, Jis taip pat sutvėrė?

— Žinoma.

— Ir mane taip pat?

— Ar tu, tete, nepastebėjai, kad dabar Dievas jau mažesnis ir gražesnis žmones tveria? — pratarė dar mergaitė, žiūrėdama į veidrodį.

Tėvas Augustinas Dirvelė, OFM, Kretingos pranciškonų gimnazijos mokytojų ir mokinių tarpe (sėdi ketvirtas iš kairės).

"AIDŲ" PREMIJOS ĮTEIKIMAS IR LITERATŪROS - DAINŲ VAKARAS

"Aidų" koncertas — literatūros vakaras ir premijos įteikimas, balandžio 27 d., neįvykint blogo lietingo oro, sutraukė pilnutėlę salę rinktinės publikos. Ne tik iš New Yorko, bet ir iš tolimesnių vietovių susirinko "Aidų" ir literatūros bičiuliai.

Dail. Ces. Janušas papuošė sceną, pakabindamas ant draperijų išpautą "Aidų" emblema su laurų šakele. Prieš programą prisistatė ir "Amerikos Balsas" ir ant scenos sustatė mikrofonus, kad visą programą užrašytų į juosteles.

Šventės programos dalyviai taip pat suvažiavo iš kitur: Juzė Augaitytė iš Philadelphia, Stasys Baranauskas iš Chicago, kan. M. Vaitkus iš Peace Dale, H. Nagys iš Montrealio,

Kanados, ir K. Bradūnas iš Baltimorės.

Koncertą - vakarą atidarė T. Vik. Gidžiūnas, Brooklynio pranciškonų namo viršininkas. Jis programos pravedė pakvietę Paulių Jurkų.

Juzė Augaitytė, Kauno ir Vilniaus operų solistė, pradėjo koncertą pradžiai padainuodama 4 dainas: B. Budriūno — Kas bernelio sumislyta, Anoj pusėj marelį, A. Račiūno — Už stalo sėdėjau, K. V. Banaičio — Oi nėra niekur... Antroje programos dalyje dainavo: Tallat Kelpšos — Nuplaskok, K. V. Banaičio — Tulpės, V. Jakubėno — Gėlės iš šieno, J. Štarkos — Tušti paliktieji namai ir specialiai laureatui skirtą dainą — Tallat Kelpšos — Mano sieloj šiandien šventė. Solistė keletą kartų bisavo ir pabaigai padainavo ariją iš Puccini operos Madam Butterfly.

Padainavus J. Štarkos kompoziciją, buvo sukeltos ovacijos ir pačiam autoriui, ilgamečiui Kauno operos choro dirigentui J. Štarkai ir K. Bradūnui, žodžių autoriui.

Solistas Stasys Baranauskas vėl pasirodė pilname savo pajūgume. Pirmoje programos dalyje jis padainavo: St. Šimkaus — Piliu stiklėlį, ir Vai kur nužėgliuos, Tallat-Kelpšos — Ne margi sakalėliai, A. Kačanausko — Netikėk, rytų aušrine; antroje dalyje — Respighi — Miglos (itališkai), ariją iš Bizet operos "Carmen", Kačanausko ariją — O kaip miela išgirsti. Jis taip pat keletą kartų buvo kviečiamas bisui.

Kiekvienos dalies pabaigai abu solistai padainavo duetą: pirmąją dalį baigė Gounod "Fausto" operos duetu, antrąją Bizet — "Carmen".

Solistas akompanavo pianistas Aleksas Mrozinskas.

Pirmoje programos dalyje savo kūrybą skaitė kan. Mykolas Vaitkus — Maironio, Jakšto, Vaizganto bičiulis, "Sviesiųjų Krišių" autorius. Publiką jį sutiko triukšmingais plojimais. Kazys Bradūnas, giliai išdavinęs gimtosios žemės meilę, skaitė savo eilėraščius, pasirinkdamas iš išleistų knygų ir baigdamas "Vilniaus Varpais". Antroje dalyje poetė Vlada Proščiūnaitė, viena ryškiausių moterų atstovių, įsijausdama į savo kūrybą ir jos skambumą, paskaitė keletą eilėraščių. Henrikas Nagys skaitė būdinguosius eilėraščius iš leidžiamos naujos poezijos knygos "Saulės laikrodžiai".

Premijos įteikimu buvo pradėta antroji koncerto dalis. Į sceną buvo pakviestas laureatas Jonas Aistis ir publikos triukšmingais plojimais sutiktas. Po jo pakviestas T. J. Vaškys, Pranciškonų Provinciolas, A. Vaičiulaitis, — "Aidų" redaktorius bei premijos jūrų komisijos pirmininkas, ir B. Brazdionis — jūrų komisijos sekretorius.

Antanas Vaičiulaitis įspūdingoje kalboje nušvietė Jono Aistio poezijos kelią, charakteri-

zavo jos savybes ir išskėlė jos grožį bei nuopelnus lietuvių literatūrai. Sustojęs prie premijuotos knygos "Sesuo buitis", ją vertindamas, pakvietė Bernardą Brazdionį paskaityti jūrų komisijos protokolą.

Premiją įteikė "Aidų" leidėjų Pranciškonų Provinciolas T. Justinas Vaškys. Savo kalboje jis džiaugėsi galįs pasveikinti pirmosios "Aidų" premijos laureatą Joną Aistį ir kvietė visus labiau puoselėti kultūrą ir kartu pažadėjo "Aidų" premiją nuolat didinti, kiek leis sąlygos, kad ji nors ir kukliai

galėtų paremti mūsų rašytojus ir mokslininkus. Jis pabrėžė, kad kita "Aidų" premija bus skiriama už mokslo veiklą. Įteikdamas premiją, kartu jis įteikė laureatui ir premijos pripažinimo aktą. Šią įspūdingą sceną publika, reikšdama savo nuosirdumą laureatui, palydėjo triukšmingais plojimais.

Raštu laureatą sveikino Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkas B. Babrauskas.

"Ateities" redakcijos vardu Aušra Bendoriūtė laureatui įteikė raudoną rožių puokštę, primindama, kad "Atečiai" y-

Laureatas JONAS AISTIS, įteikęs premiją, skaito savo žodį.

POEZIJOS NEKEISČIAU Į VISUS PASAULIO TURTUS

Jau antrą kartą mano gyvenime man tenka tokia garbė. 1938. II. 15 Valstybės Teatre Kaune iš švietimo Ministerio rankų priėmiau premiją už "Užgesusias Chimeros akis".

Tik atsitik man taip, kad šiandien diena dienei ir gal būt valanda valandon sueina lygiai dešimt metų nuo man labai artimo ir brangaus žmogaus — Kazimiero Binkio — mirties. Jis tada, atsimenu, šalia manęs sėdėjo ir drąsino: — Jonai, laikykis!

Tai prisimenu, kad šiandien matau didelį lietuviško rašto suklestėjimą, kokį galėjome matyti Lietuvoje po 32 metų ir prieš keletą metų tremtyje.

Raštas, mat, kaip kūdikis, atsiranda ir auga tik tada, kai jo laukiama ir kai jis puoselėjamas. Rašytojui to laukimo ir meilės lygiai reikia, kaip saulės ir oro. Nelaukiami poetai dūsta, o be meilės raštas skursta ir merdi.

Šiandien pagerbiama knygelė neatsitiktinai pavadinta "Sesuo buitis". Mano buitis yra poezija. Jai aš atidaviau 25 metų laisvalaikį ir ji man lygiai miela ir brangi sesuo, kaip pirmą dieną, kai aš pirmą kartą pajutau, kad bėformė medžiaga manęs klauso. Dėl to aš poezijos nekeisčiau į viso pasaulio turtus ir prabangą. Nekeisčiau dėl to, kad nėra didesnio džiaugsmo žemėje, kaip jausmas ir tikrumas, kad medžiaga paklūsta, įgyja formą, išraišką ir mintį.

Kitas džiaugsmas — draugai rašytojai. Man atrodo, kad vien dėl to, kad aš galėjau sutikti tokius mielus ir šaunius žmones, kaip Tumas, Binkis ir didelis būrys gyvųjų, buvo patį patį apvaizdos malonė, ir kad vien dėl to vertėjo gyventi.

Bet poetui, kad ir kaip jis kartais atrodytų išdidus ir vie-

Jono Aistio žodis, pasakytas jam įteikiant "Aidų" literatūros premiją

nišas, reikia bendravimo su tais, kuriems kalbama. Ir gal geriausias kontaktas yra netarpiškasis, kaip šiandien, akis akiai. To kontakto ypač reikia šiandien, ir čia. Rašto kultūros reikalas nėra vien rašytojų, vien kultūrininkų reikalas, bet visos tautos ar visos bendruomenės reikalas.

Būdamas Romoje, užėjau į bažnyčią "Sv. Petras pančiuose", kur prieblandoje stovi Mykolas Angelo Mozė, pasirėmęs ant 10 Dievo įsakymo lentų. Įspūdingai jis žvelgia iš tamsos į žmones, pilnas jėgos ir tramdydamas savo tautą. Tada išgirdau vieną gūdą aiškintant, kad reikia paliesti Mozės nugarą. Ir svečiai, anglai ir a-

ra didelę laimę pasveikinti "Aidų" laureatą, pradėjusį savo kūrybos kelią kaip tik "Ateityje", prieš 25 metus išspausdinant savo pirmąjį eilėraščių "Gegutėlė", kuris yra ir dabar premijuotame rinkinyje.

Laureatas Jonas Aistis padėkojo už premiją, už sveikinimus ir pasakė įspūdingą kalbą, kurią spausdiname atskirai. Savo kūrybą skaitė antroje vakaro dalyje, parinkdamas ne tik iš "Sesers buities", bet ir iš kitų knygų būdinguosius eilėraščius.

Vakaras praėjo su pasisekimu. Daugelis pirkosi spaudos kioske naujų knygų ir premijuotąją "Seserį buitį". Vakare dalyvavę rašytojai davė savo autografus. Po programos "Amerikos Balsas", vadovaujamas K. Jurgėlos ir P. Labanausko, padarė pasikalbėjimus su "Žemės" autoriais: su K. Bradūnu, A. Nyka-Nyliūnu ir H. Nagiu.

Programos dalyviai ir tolimesnieji svečiai buvo pakviesti į pranciškonų viennolyną vakarienės. Pasivaissinę, patyrė tėvų pranciškonų nuosirdumą, svečiai išskubėjo, išsinešdami gražius švenčių prisiminimus.

A. D.

Solistė Juzė Augaitytė ir solistas Stasys Baranauskas dainuoja duetą.

RAŠYTOJŲ DRAUGIJA SVEIKINA

Aidų premijos laureatui Jonui Aistui

Jaučiu retą malonumą Lietuvių Rašytojų Draugijos vardu pasveikinti pirmąjį mūsų lyriką, kuriam toji pirmenybė jau prieš 14 metų oficialiai buvo pripažinta Lietuvoje, paskiriant valstybinę literatūros premiją.

Lietuviškas žodis, įvestas į Tavo eiles, plaukia nuostabių lygumų, išreiškdamas subtilią mintį, rasdamas pagaulių pras-

mės paralelybių, sukeldamas pačius giliuosius žmogaus jausmus.

Šios dienos premijos kaltininkė "Sesuo buitis" tai suveda žmogų su visata, tai gražiais prisiminimų vaizdais atkelia mus į mielą tėvų žemę, tai graudžiai paliečia liaudies dainos stygą, tai atvirai pažvelgia į poeto dalia, taip intymiai išgyventą. Atšiauriomis sudaiktėjimo dienomis "Sesuo buitis" grąžina mus vėl dvasinį pasaulin, gyvai primindama aukštesnio veržimosi ir buvimo prasmę.

Kai pirmą kartą lietuvių laurų vainikas buvo Tau suteiktas pačiam pavasario žydėjime, vyresnieji kolegos be mažiausio pavydo šešėlio žiūrėjo į žygiuojančios jaunystės triumfą; kai

dabar vidurvasario brandume vėl pripažinta Tavo žodžio spindis našumas, įkandini žengianti jauniesioji mūsų kūrėjų karta priima su pagarba Tave, kaip vyresnį brolį.

Kruopščiai ieškojimu susekė mūsų tėvų žodžio skambėjimo formulę, bet taip pat su mažesniu nuosirdumu sutinki ir išskeli kiekvieną jos ieškotoją. Ir aš, darydamas Rašytojų Draugijos vardu tūlą pranešimą, ne kartą jaučiu, lyg už mano pečių stovėtų Tu, Jonai, kaip moralinis rašytojų pirmininkas.

Ta proga reiškiu pagarbą "Aidų" žurnalo leidėjams, kurių sielojimasi lietuviškos kultūros reikalui parodo ir toji įteikta literatūrinė premija.

B. Babrauskas,

Liet. Rašytojų Dr-jos Pirmininkas

Čikaga, 1952. IV. 25.

TECHNIKOS NAUJIENOS

Rankinis radijo aparatas

Jau dabar radijo aparatai yra tokie nedideli, kad galima juos sugniaužti gerame delne. Bet ant rankos užsidėti, kaip laikrodį, dar netiktų. Tačiau neilgai reikės laukti ir tokių liilputų. General Electric Co. bandymai pagaminti tokį rankinį radijo aparatą yra pasistūmę žymiai į priekį. Kai kurio to radijo aparato dalys bus plauko storumo, kur dabar dar reikia gero nykščio. Su tokiais "radijo laikrodžiais" galima bus ir laiką tikrinti ir žinių pasiklausyti... iš savo rankovės.

Gėlas vanduo iš marių

Massachusetts Institute of Technology chemijos skyriaus vedėjas Dr. Edwin R. Gilliland yra spaudai pareiškęs, kad jau visai baigtas tyrinėjimas gauti gėlojo (geriamojo) vandens tiesiai iš jūros. Fabrikus pastatius, 1000 galonų vandens kainuoja nuo 10 iki 20 centų. Dabar JAV vakarinėse srityse už 1000 galonų mokama daugiau kaip 10 centų namų apyvokai ir apie 29 centai irrigacijai. Išradimas labai daug padės sausros varginamoms vietoms.

ATSIŪSTA PAMINETI

LIETUVIŲ ARCHYVAS,

Boševizmo metai. Paruošė dr. J. Prunskis. Viršelis, nors neapžymėta, pieštas dail. T. Valiaus, 436 psl. Kaina 3 dol. LIETUVIŲ POEZIJOS ANTOLOGIJA, sudarė J. Aistis ir A. Vaičiulaitis. Išleido Liet. Knygos Klubas Chicagoje 1951 m. Viršelis ir skyrių vinjetės dail. A. Varno. 832 psl. Kaina 6 dol.

Laureatas Jonas Aistis prieš 25 metus savo kūrybos kelią pradėjo "Ateityje" — jaunimo laikrastyje, atspausdinamas pirmąjį eilėraščių "Gegutėlė", kuris yra ir dabar premijuotame rinkinyje "Sesuo buitis". Laureatą sveikina "Ateities" redakcijos narys Aušra Bendoriūtė, įteikdama raudoną rožių puokštę. Stovi šalia kairės: T. Justinas Vaškys, Pranciškonų Provinciolas, Aušra Bendoriūtė (iteikia gėles), laureatas Jonas Aistis, "Aidų" redaktorius ir jūrų komisijos pirmininkas A. Vaičiulaitis, Bern. Brazdionis, — jūrų komisijos sekretorius, ir Paulius Jurkus, vakaro programos vedėjas.

**VARDAN
DIEVO**

Mažųjų Maldos — paveiksluota maldaknygė, kuria parengė Kun. Stasys Vlas, iliustravo dail. Paulius Augus. 66 originalūs paveikslėliai, eliuotus maldos. Kaina \$1.25

Kreiptis: Darbininkas, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., arba pas leidėją: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

**VARPAI
SKAMBA**

Tuoj užsakykite ką tik išėjusią iš spaudos

STASIO BŪDAVO

Apysaką

VARPAI SKAMBA

Galite įsigyti "LIETUVIŲ DIENŲ" leidykloje, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif., taip pat pas L. D. platinotojus, spaudos kioskuose ir "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE

680 Bushwick Avenue Kaina \$2.50 Brooklyn 21, N. Y.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Prof. J. Puzino paskaita

• Vyskupui V. Brizgiui pagerbti inž. A. Rudys, Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois pirmininkas, savo rezidencijoje Beverly Hills su-ruošė priėmimą, kuriame dalyvavo per 50 svečių, žymūs visuomenės veikėjai, kunigai, pramonininkai. Pagerbimo kalbas pasakė Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, inž. A. Rudys, kun. Valuckis ir kt.

• Keliolika lietuvių chigagiečių, dirbančių Link Belt Co., nutarė skirti savo uždario dalį išlaikyti vieną lietuvių gimnazijos Diepholze mokinių. Pirmasis įnašas—\$20 jau nusistatęs mimos gimnazijos direktoriui.

• Keturiolika lietuvių chigagiečių, dirbančių Link Belt Co., nutarė skirti savo uždario dalį išlaikyti vieną lietuvių gimnazijos Diepholze mokinių. Pirmasis įnašas—\$20 jau nusistatęs mimos gimnazijos direktoriui.

• Alg. Gustaitis parašė Pasaulio Atlaso leidėjams—R. McNally and Co. laišką, nurodymą, kad atlase yra klaidingų žinių apie Lietuvą. Leidėjai atsakė dėkodami už dėmesį ir užtikrina, kad jie pasi- naudos teisingais nurodymais.

• Leonardas Šimutis vadovauja Gian-Carlo Menotti ope-ros "Medium" pastatymui. Ope- ra stato Chicago Teachers College solistai ir choras kole- gijos auditorijoje gegužės 16 d. Muzikas L. Šimutis neseniai buvo išrinktas atkviesti nariu American Association of Uni- versity Professors Washington.

• Prof. Kazys Pakštas baigia ruošti planą ir medžiagą savo naujausiam veikalui iš Europos geografinės sritys. Knygą jis ruošia paprašytas vienos ame- rikiečių leidyklos.

• Lietuvos Adelė Mockus ir Michalina Stasiulienė dirba di- džiuolėje The Catholic Salvage Bureau Chicagoje, labdarybės įstaigoje, kuri pigiausiomis kai- nomis aprūpina nepasiturinčius žmones įvairiais reikalingais daiktais. Jos lietuviams tre- tiniams padeda įsigyti tai dar pigiau, arba, net kai kuriais atsitikimais, visai nemokamai.

• Vytas Staneika, buvęs Stuthoffo koncentracini o labe- rio kalnys ir artist. Vytas Valiukas, balandžio 20 d. pau- kavo kraujo sunkiai sergan- čiam dr. G. Bylačiui, kuriam buvo padaryta operacija Illi- nois univers. ligoninėje.

Balandžio 20 d. prof. J. Pu- zinas skaitė istorinę paskaitą— Vilniaus pilių pradmenys. Pas- kaita buvo pavaizduota nau- jaisiais kasišėjimais, kurie buvo atlikti prieš pat karą. Pats kalbėtojas tuos kasišėji- mus tvarkė ir todėl žinios iš pirmųjų šaltinių. Paskaitos klausėsi mokytojų būrelis, Prof. J. Puzinas rengia didelį istorinį veikalą iš mūsų arche- ologijos. Kitiškai pažvelgia į mūsų Vilniaus padavimus ir bendrai įneša daug naujos šviesos mūsų lietuviškai kultū- rinei raidai nustatyti. Artimoj ateity profesorius sutiko skai- tyti panašių paskaitų platesnei visuomenei.

Mokytojai veikia

Negausius mokytojų būrelis Philadelphiaj susijungia ir gra- žiai veikia lietuviškai kul- tūrai palaikyti. Svarbiausias jų rūpestis — jaunimo lietuviš- kumo išlaikymas ir bendras lietuviškos minties skleidimas visuomenėje. Jie pasiūlyė ruoš- ti viešas paskaitas. Pirmoji tokia paskaita rengiamą gegu- žės mėnesį. Taip pat mokyto- jai ruošiasi organizuoti knygy- na. Vaikų vasaros įrengimą ir jų darbų planą. Tikrai sveikin- tini mokytojų pasiryžimai. Vi- siems reikėtų stoti į talką ir dirbti, o netik planuoti.

Lietuvos vyčiai

balandžio 20 d. surengė vai- dinimą - komediją angliškai. Tai buvo pirmas jaunųjų ban- dymas scenoje. E. Valavičius labai daug dirbo, kad viskas gerai pavyktų. Tiesa, ne vis- kas išėjo kaip planuota. Atei- tyje reikėtų kreipti dėmesį ir į vaidinimo turinį. Katalikiškas jaunimas turi duoti pavyzdį, rodyti grožį, idealą, ko dažnai nematyti grynai pasauliniame teatre. Juk teatro forma labai sėkmingai veikia jauni- mą.

Zvejai iš Lietuvos bus čia gegužės 4 d. 3 val. p.p. ir kal- bės šv. Kazimiero parap. salė- je bei atsakys į klausimus kiek-

Elizabeth, N. J.

— Šv. Petro ir Povilo para- pijos bažnyčioje šiais metais buvo pakrikštyti kūdikiai: Ce- line-Mary Wojtala, Karen-Ann Lindzius, Karen-Ann Pinke- vicz, Daiva-Maria Klucinkas, Valentinas - Linas Kurapka, John-Peter Sadlosca, Joan Kaz- lauskas, John-Charles Brasu- nas, Mark-William Murawski, Pamela-Helen Shivickis, Jani- na-Regina Klimas, Robert- Stanley Skora.

— Palaidoti po bažnytinį pamaldų iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios Salomeja Lipekienė, Juozas Tareila, Sr., Juozas Ta- reila Jr., Karolina Dilkenė, Matas Vaktaris, Boleslovas Ze- meckis, Ieva Kacionienė, Jurgis Malaševičius, Mykolas Misiu- kevičius, Ona Pilypavičienė, Juozas Kačinskas.

— Priėmė moterystės sakra- mentą: Theodore Frank Ha- vanki su Eleanore M. Marcalo, Petras Vaitiekūnas su Danute M. Lietuvninkaitė, Frank P. Clark su Dorothy C. Peckus, Anthony Diaz su Virginia Ba- ron, Raymond Kanapsy su Do- lores L. Battman.

— 40 val. atlaidai mūsų baž- nyčioje yra gegužės m. 4-6 die- nomis. Pamokslus sakys pasio- nistas tėvas Geraldas.

— Misių angli kalba buvo pereinama savaite. Joms vadova- vo pasionistas tėvas Hilarian Valteris.

— Mūsų mokyklos vaikučiai ruošia su jdomia programa va- karėlį gegužės 11 d.

vienam. Tegul nepraleidžia progos nė vienas lietuvis, ne- dalyvavęs tose prakalbose.

Šv. Jurgio atlaidai

Šv. Jurgis yra lietuvių mėg- stamas šventasis. Jis ypač buvo garbinamas ūkininkų. Lietuvių šv. Jurgio parapija minėjo jo šventę balandžio 27 d., sekma- dienį.

Villa Joseph Marie

Si mergaičių Akademijs gra- žiai veikia. Jai palaikyti po- nios ir panelės turi savo drau- giją, kurios savo susirinkime, balandžio 28 d. n u t a r ė ir toliau sėkmingai remti Villa ir ypač dirbti, kad ten būtų nauja koplyčia ir moderniška mokykla.

Pirmoji komunija

Šv. Kazimiero parapijos 42 vaikučiai priims iškilmingai pirmąją šv. komuniją gegužės 4 d., 8 val. ryto.

Prof. A. Senn į Europą

Profesorius A. Senn su savo žmona šiomis dienomis išvyko ilgesniam laikui į Europą. Jis skaitys kelias mokslines pas- kaitas Europos universitetuose. Be to, jis atliks ir kitų svarbių mokslinių filologinių uždavinių. Jį pavaduoja prof. A. Salys.

AMSTERDAM, N. Y.

Sutvirtinimo sakramentas buvo suteiktas balandžio 20 d. 66 vaikučiams ir 12 suaugusiųjų gražiai ta proga išpuoštoje šv. Kazimiero bažnyčioje. Al- bany vyskupas auklįlįjamas W. Scully savo pamokslą priminė pavergtųjų tautų žiaurius per- gyvenimus, ragino visus tapti ištikimais Dievo kovūnas šie- me sukrėtimų amžiuje. Vysku- pui suteiktus palaiminimą švč. Sakramentu, visa bažnyčia į- spūdingai sugiedojo "Garbinki- me šv. Sakramentą". Vysku- pas prie šventovės durų nalo- niai pasikalbėjo su kiekvienu sutvirtintuoju bei jų artimai- siais.

Vaikučių pirmoji komunija į- vyks gegužės 4 d. 9 val. mūsų metu. Gražus būrelis vaikų prieš priimdami šv. komuniją, iškilmingai atnaujin savo kriš- to pažadus.

Minkštos klaukpos šv. Kazi- miero bažnyčioje įdėtos į visus suolus ir prie Dievo stalo. Visi parapijiečiai ilgai laukė šio pa- gerinimo ir todėl nuosirdžiai džiaugiasi jo sulaukę. Tenka pastebėti, jog paskutiniųjų ke- lių metų bėgyje lietuvių baž- nyčioje atlikta tiek daug pa-

Hometown, Pa.

Pasiruošimas Lietuvių Dienai

Balandžio 24 d. iš Shenan- doah, Pa. Tamaqua, Pa. ir kitų kaimyninių liet. parapijų kuni- gai suvažiavo į Scruffs Hotel išrinkti "Lietuvių Dienos" komitetą. Pensilvanijos tradi- cinė Lietuvių Diena yra šven- čiam su pritaikinta tai dienai programa rugpjūčio 15 d. Lake- wood-Parke. Tačiau jau dabar buvo pramatyta ir apsvaistyta tai šventei paruošiamieji dar- bai.

Į Lietuvių Dienos komitetą įrinkta:

Pirm. kun. M. Daumantas, ižd. kun. K. Rakauskas, sekr. kun. J. Neverauskas. Garbės pirmininku pakvies- tas kun. Pijus Čėna. Po susi- rinkimo programos čia pat viesbutyje 14 lietuvių kunigų draugiškoje nuotakoje valgė vakarienę. Kun. Dr. K. Batutis pakvietė visus dalyvavusius kunigus į šv. Petro ir Povilo kleboniją lietuviškam pasikal- bėjimui. Kr. J. Č.

Cleveland, Ohio

Amerikos Lietuvių Sąjungos skyrius gegužės 4 d. (sekma- dienį) 1 val. po pietų čiurolnie- čių patalpoje kviečia savo na- rių susirinkimą. Programoje rašytojo Em. Skujenicko pra- nešimas apie pereinamąjį No- belio literatūros premijos lau- reatą ir kt. klausimai. Malo- niai prašomi atsilankyti ir sve- čiai.

Sekmadenį, gegužės 11 d., 7:30 val. lietuvių salėje Cleve- lando moksleiviai ateitininkai rengia lietuvišką pasilinksmini- mą — subatvakarį. Nepraleis- kime progos paskutinį kartą šį sezoną pasišokti, atsigaivinti prie turtingo bufeto ir jaukio nuotakoj su pažįstamais sma- giais praleisti laiką. Šokiams gros R. Gylio orkestras.

Rochester, N. Y.

Atvyksta trys buv. žvejai, birželio 15 padarys pranešimą apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Žvejai yra neseniai pabėgę iš Lietuvos ir Amerikos vyriaus- ybės specialiu leidimu atvyko Amerikon, kad savo tautie- čiams papasakotų apie likusių- jų gyvenimą Lietuvoje. Tai bus gal vienintelė proga išgirsti gyvą žodį iš tų, kurie patys yra išgyvenę vadinamų tarybi- nių žmonių gyvenimą.

Rochestery juos globos ALT ir AL Bendruomenės skyrių valdybos. Kviečiami visi ir vi- sų pažiūrų lietuviai dalyvauti jų pranešimuose.

taisymų bei pagrazinimų, kad net daugelis svetimauciu laiko Amsterdamo lietuvių bažnyčia viena gražiausių šiame mies- te.

Kun. Fabijonas Kireilis, vi- karaujas Ilion, N. Y., jau sveik- sta po staigios operacijos šv. Marijos ligoninėje Amsterda- me.

Kun. Alfonsas Petraitis ir kun. Kęstutis Balčys buvo pak- viesti Didžiosios Savaitės me- tu giedoti Jeremio raudas Al- bany katedroje. Vysk. E. Gil- bons yra didelis muzikos mė- gėjas, todėl pasistengia gauti gražiabalsius kunigus iškilnin- goms apeigoms.

K. B.

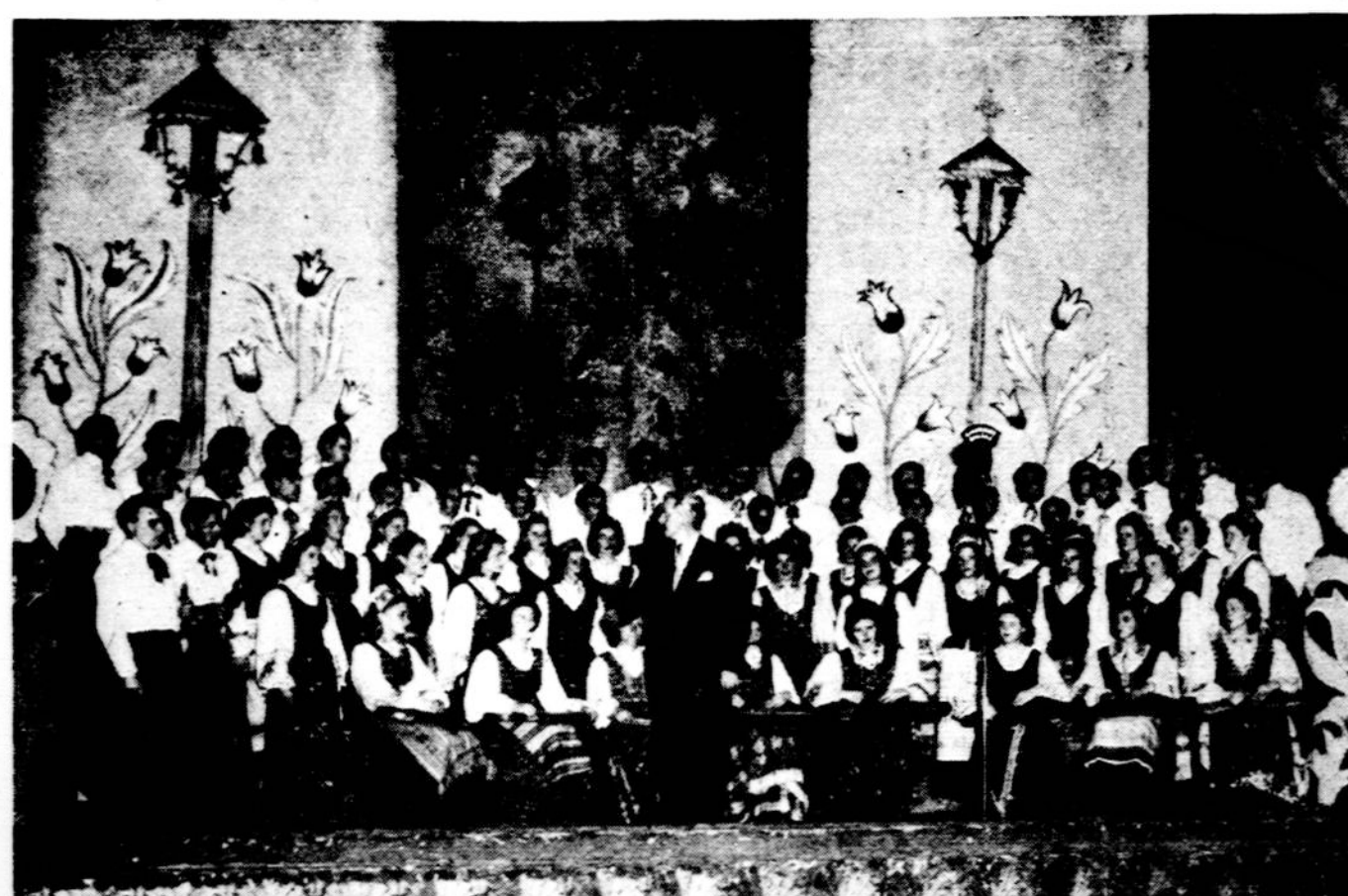
Los Angeles, Cal.

Pasisekęs vakarėlis

Lietuvių parapijos vakarėlis IV. 20 d. visai pasisekė: artistai mėgėjai savo roles gerai suvai- dino, publikos buvo per 300, o šioj mažoj kolonijoj yra daug. Išlaidų vakaro parengimui bu- vo 20 dol.: gryno pelno para- pijai iš vakarėlio gavo 376.15 dol. Nutarta vakarėlį pakarto- ti birželio mėn. 1 d., nes publi- kai vakarėlis labai patiko, o ne visi parapijonyms galėjo jame dalyvauti.

Br. Railos globojamas ir re- klamuojamas St. Šimkaus vardo choras tą pačią dieną "krikšti- josi" ir koncertavo, bet publi- kos nedaug tesusilaukė, nors jo globėjas Br. Raila buvo "Dir- voje" parašęs ilgiausią reklai- minį straipsnį ir ta proga uža- takavęs kleboną kun. J. Kučin- gį, kam jis labiau palaiko baž- nytinį chorą ir nesidomi tuo, kuris dainuoja Maironio dainą "Kur bėga Šešupė". Kad rekla- ma būtų svaresnė, Br. Raila rado reikalingą "Dirvoje" pasi- skusti, kad jį parapijonyms per- sekioja, vadina "bolševiku". Skundė jį jo darbovietės virši- ninkui, kad klebonas esąs už tai atsakingas. Žodžiu, Br. Raila parodė save komiškoj po- zoj — klebono ir parapijonių "kankinys"! Ir vis dėlto Br. Railos globojamam choreliui iš to maža naudės tebuvo.

J. G. Kl.

"Dainavos" ansamblis koncertuos Clevelande gegužės 17 d., 7:30 val. vak. puošnioj WHK radijo stoties salėje, 5000 Euclid Avenue, prie 55-tos gatvės.

Manchester, N. H.

— **Lietuvių klubas** ir draugi- ja Mančesteryje, įsikūrę nuo- savuose namuose, turi pasto- vius lankytojus iš kurių gau- namas pelnas dedamas į ban- ką, planuojant patalpų praplė- timą ateityje. Anksčiau klubas ir draugija stambiomis sumo- mis paremdavo lietuviškas sal- pos organizacijas. Pastaruoju metu šios sumos labai suma- žėjo ir į Balso bei Alto vajus Plubo bei draugijos vadovybė atsiliepė kaip į prievole, nuo kurios su keliais doleriais gali- ma atsikratyti. Reikia manyti, kad minėtos lietuviškos organi- zacijos vadovybė su naujai iš- rinktu pirmininku Ant. Anta- naičiu ir toliau palaikys iki šiol vyrausį įprotį: mančesterie- čiai visuomet sudeda dvigubai!

— **Zinomi lietuviai** Svetikiai balandžio pabaigoje išleido sa- vo dukterį Oną Svetikaitę val- džios tarnybon į Japoniją. Dar- bovietėje, kuri bus net už 9.

Pittsburgh, Pa.

Kun. E. Bolevičius, iš Union- town, Pa., perkeltas į Connell- sville, Pa., vikaru Immaculate Conception parapijoj.

Muz. J. Stankūnas yra pak- viestas į lietuvių šv. Kazimiero parapiją vargoninku. Parei- gas pradeda eiti nuo gegužės 1 d.

Kun. M. Kazėnas ir kun. J. Skripkus buvo išvykę į Mount Vernon, Ill., kur dalyvavo Ge- rojo Samaritietiško ligoninės pa- šventinime, įvykusiame balan- džio 27 d. Tai Seserų Pranciš- kiečių milijoninės vertės pasta- ta. Tą jų kilnų labdaros dar- bą parėmė Amerikos valdžia.

Lietuvos Vyčių metinis ban- ketas įvyks gegužės 4 d., sek- madenį, šv. Kazimiero para- pijos salėje. Meninė programos dalį išpildys Kauno operos so- listė A. Dambrauskaitė. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti bankete ir koncerte.

Ateitininkai pasiryžę šiais metais praleisti vasaros atosto- gas kalnuotoj Pensilvanijoje. Balandžio 24 d. kun. B. Mika- lauskas, OFM., kun. A. Susins- kas ir P. Baltakis buvo išva- žiavę ieškoti stovyklavimui tin- kamos vietos, kurioje tilptų a- pie 120 žmonių.

Lietuvos žvejai, kapitonas L. Kubickas, J. Grišmanauskas ir E. Paulauskas, balandžio 27 d. Lietuvių Pilių salėje pasakė žmonų.Publika buvo sujaudin- ta, ne vienas nubraukė ašarą, girdėdamas taip skaudų savo brolių likusių tėvynėje gyveni- mą.

Labai gražiai atsiliepė Ame- rikos spauda, patalpindama platų pasikalbėjimą ir įsidėda- ma visų trijų fotografiją.

MALONIAM REMEJŲ DEMESIUI

Naujosios Anglijos Nekalto Prasiđėjimo Seserų Rėmėjų seimas įvyks gegužės 18 dieną, trečiąjį gegužės mėnesio sek- madienį, Nekalto Prasiđėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.

Seimo tvarka:
11:30 val. Šv. Mišios ir pa- mokslas
12:30 val. Svečių ir atstovų pietūs
1:30 val. Seimo posėdis

000 mylių nuo namų, Svetikai- tės išbus apie 2 metus.

— **Martynas Kušleika**, man- česteriečius aptarnaujas kirpė- jas, šiais metais laimėjo pirmą vietą ir dovaną už žiemos sezo- no metu pagautą didžiausią ly- deką. Kušleika yra tiek įgudęs žvejyboje, kad jis ne tik savo šeimai parūpina žuvies, bet ir kaimynus duosniai apdailina. Treminiai jam už tai ypatingai dėkingi.

Koresp.

Centro Valdyba

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos

PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SESTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc
GVYUOJA PER 15 METŲ

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

195 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Tėvai Pranciškonai

Prie savo vienuolyno Kennebunk Porte, Maine,

NUO LIEPOS 1 D. IKI RUGPJŪČIO 5 D.

atidaro

BERNIUKŲ STOVYKLĄ

Vieta graži — prie pat Atlanto vandenyno; geras maistas, gražus lietuviškas auklėjimas. Norintieji galės pasilikti iki rugpjūčio 10 d. iškilnių, vadinamų "Lietuvių Diena."

SAVAITINIS MOKESTIS — \$20.00

Visais stovyklavimo reikalais kreipkitės:
REV. SUPERIOR
Franciscan Monastery — Kennebunk Port, Maine

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SEŠTADIENIAIS
4:45 (iki)
5:30 (val)
STOTIS
WEVD
1530K-107.3M
JACK-J-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL.
WAVERLY
6-3325

SV. MIŠIŲ NOVENA UŽ MOTINAS

Čia pat jau ir MOTINOS DIENA. Ar Tu atsimeni savo GIMDYTOJĄ, kuri atidavė Tau viską, ką tikėtai turėjo: savo poilsį, nemiegotas naktis, visą savo motinišką meilę, net savo gyvybę.

Kur šiandien įėjai — Tavo Motina sėgavė? Gal pasiliko kenčiančioj Lietuvoj, o gal išstremta į šaltąjį Sibirą, gal jos užverktas akis ten pridengė svetimoji žemė?

Kuo Tu atsilyginsi jai už jos meilę, ir vargus? Jei yra dar gyva ir čia pat, Tu ją aplankysi, paguosi ir pradžiuginsi kokia nors dovanėle. Bet jeigu jos čia nėra, jeigu ji net gyvųjų eiles paliko, kaip tada ją atsiminsi ir pradžiuginsi?

Dar yra ryšys, kuris gali su jungti ją su Tavimi. Tas ryšys — tai malda, kuri pasieks ją gyvą ar mirusią.

Prisimink šia proga ir visų mūsų motinų sopulingai kenčiančią LIETUVĄ, kuri šiandien gailisi ir vertkia savo nelaimingų ir išblaskytų vaikų.

Visų mūsų MOTINŲ ir kenčiančios LIETUVOS intencija ir siemė TAVŲ PRANCISKONŲ VIENUOLYNĖ, GREENE, MAINE, BUS LAIKOMA IŠKILMINGA NOVENA, kuri prasidės ant-
rą gegužės ir baigsis Motinos Dieną. Novenos dienomis rytai bus laikomos iškilmingos šv. mišios, o vakarais — ypatingos maldos už motinas, prisistojančių intencijų skaitymas ir palaiminimas šv. Sakramentu.

Prasome visus, kurie nori atminti savo motinas, tėvus ir mūsų kenčiančią Lietuvą, kiek galint greičiau atsiųsti savo intencijas, pridėdant, jei galima, ir kokią nors auką, šiuo adresu:

FRANCISCAN FATHERS, Greene, Maine

SPORTAS

Kearny liet. parapijos krepšinio mergaičių grupė, laimėjusi rungtynes tarp Hattis ir Kearny lygos 33:21 ir laukia dovaną. Iš kairės į dešinę: stovi — L. Eutkus, V. Kelly, J. Philburn, B. Lukshis, J. Polinski, sėdi — D. Serafin, B. Veelvas, kun. D. Pocius, E. Abromaitis, M. Polinski.

SPORTAS PASAULY

— Frank Sedgman, Australijos teniso žvaigždė, per 4 setus laimėjo tarptautinį teniso turnyrą Romoje finaliniame susitikime nugalėdamas čekoslovaką Jaroslav Drobný, kuris šiuo metu gyvena Egipte. Tuo Sedgman įrodė, kad jis rimčiausias kandidatas į Wimbledon turnyro laimėtojus.

— Baronas Gottfried von Cramm ir šiais metais atstovaus Vokietijai Davis taurės žaidimuose. Nors jis jau senas, tačiau dėl jo puikaus žaidimo Vokietija pernai pasiekė Europos finalą. Šiais metais Vokietijos pirmas priešininkas bus Brazilija.

— George Mikan, iš Minneapolis, vad. Mr. Basketball, šiomis dienomis įmetė savo 10,000-tąją tašką profesionalų krepšinio varžybose. Tai yra pirmasis pasaulio pasiekęs tokį taškų skaičių profesionalinėse varžybose.

— Minneapolis Lakers tapo pasaulio profesionalų krepšinio meistrų. Septynių žaidimų serijoje Minneapolisio komanda 4 kartus nugalėjo rytų Amerikos turnyro nugalėtoją New York Knickerbockers ir tuo sau iškovavo pasaulio meistrų titulą.

— Prancūzijos rinktinė laimėjo tarptautines futbol rungtynes prieš Portugalijos rinktinę 3:0. Rungtynėse, kurios įvyko Paryžiaus Commoles stadione ir kurias stebėjo apie 4000 žiūrovų, geriausiai pasirodė portugalų vartininkas Francisco Barrigana.

— Argentinos polo rinktinė laimėjo tarptautines rungtynes prieš Meksikos rinktinę rezultatu 7:6.

— Manchester United laimėjo Anglijos futbol pirmenybės paskutinį šeštadienį nugalėję Arsenal 6:1. Tai pirmas kartas po 1911 metų kad Manchester United iškovotų šį didį laimėjimą. Ši komanda atvyksta gegužės pradžioje į JAV ir čia sužais 12 rungtynių.

Walthamstow Avenue komanda laimėjo Anglijos mėgėjų futbol taurę. Finalinėse rungtynėse, kurios įvyko Wembley stadione prie 10000 žiūrovų, Walthamstow Avenue susitiko su Leyton iš Essex ir rungtynes laimėjo 2:1 po pratęsinimo. P. V.

Futbolo mėgėjų Taurės finalas
Sekmadienį, gegužės 11 d. 3 v. p.p. Eintracht Oval aikštėje, įvyks Rytinių JAV valstybių mėgėjų futbol finalas tarp LSK (N. Y.) — Ludlow (Mass.)

FUTBOLAS

Gegužės 4 d. tarptautinių futbol rungtynių atidarymas

Šį sekmadienį (V. 4.) Stuttgart Kickers (Vokietija) žais pirmąsias šias metais tarptautines rungtynes JAV. Rungtynės įvyks Randall's Island Triborough Stadium. Vokiečių priešininku bus DAFB lygos rinktinė. Tą dieną tame pačiame stadione įvyks visa eilė sportinių rengimų, kurių pradžia 11 v. 30 min. Stuttgart-DAFB rinktinės rungtynių pradžia 4 v. p.p.

Futbolo mėgėjams bus įdomu sužinoti šių abiejų vienietų sudėtį: Stuttgart Kickers: Gerhardt Bechtold; Fred Saeltzer; Fritz Vogler; Rolf Lechler, Hans Fauser, Johann Herberger; Erich Deher, Siegfried Kronenbitter, Horst Schaad, Reinhold Jackstell, Alex Pfum (atsargos): W. Mueller, H. Maier, W. Schumacher, W. Boehmerle ir W. Groemer).

DAFB rinktinė: George Millar (Newark S. C.); Willy Schaller (Schwabens), Joe Maca (Swiss); Alex Olyne (Brooklyn S. C.); Billy Shepel (Newark); Ferdinand Van Steen (Swiss); Fred Klomm (G. Hungarians), Ed Souza (G. Hung.), George Athineos (Greek-Amer.), Yeprem Chacurian (Swiss), John Souza (G. Hung.), atsargos: Joe Krapf, Fred Kuehn, Tony Windis, Rolf Schuller, Radoslaw Zbikowski ir vartuose Erich Rothschild.

Stuttgart vienietis yra gerai žinoma tiems futbol mėgėjams, kurie būdami Vokietijoje, stebėjo jį žaidžiant įvairiuose pietų Vokietijos miestuose. Sastatas yra gerokai pakitęs, tačiau žymiausias šio vienietis žaidikas, kaip Kronenbitter, Bechtold, Deher ir ši kartą yra vienuolikės šulai.

Stuttgart Kickers žais JAV astuonerias rungtynes: Detroit, Chicago, Cleveland, Philadelphia, Brooklyn (V. 23) vėl New York-Randalls Island prieš Anglijos Manchester United (V. 25) ir paskutinias, atsisveikinimo rungtynes, Union City, N. J. gegužės 28 d.

Futbolo mėgėjai, kurie nori pamatyti tikrai gerą europietišką žaidimą, nepaliks šios progos.

Kalašinskis ir Jokūbaitis DAFB II rinktinėje

DAFB, ruošdamasi rungtynėms prieš Stuttgart Kickers, sudarė antrąją rinktinę, kurioje yra pakviesti LSK futbolininkai Kalašinskis ir Jokūbaitis. Pirmosios DAFB I-DAFB II rungtynės įvyko balandžio 23 d. 8.15 val. Metropolitan Oval aikštėje prie dirbtinio apšvietimo. Rungtynes laimėjo DAFB I — 8:4.

Stebint Kalašinskio žaidimą reikia pripažinti, kad jis savo komandai (LSK) gėdos nepadarė. Antrajame kėlinyje jo šūvio dėka krito trečiasis įvartis. Pradžioje rungtynių galima buvo pastebėti jo žaidimą tam tikro netikrumo žymių, tačiau antrajame kėlinyje jis rado save ir buvo tas pats nenulstamas Kalašinskis, kuris savo vienuolikės rungtynėse yra didžiausias įvartų kaitininkas.

Jokūbaitis, pirmajame kėlinyje žaidęs pusiau kairiuoju puoliku, antrajame — centro puoliku, buvo įprastai gerą formą ir davė keletą gerų progų kitiems puolikams "apsaudyti" "žvaigždžių" tvirtovę.

DAFB vadovai įvertino abiejų lietuvių atstovų žaidimą ir juos vėl įrašė DAFB II sastatą. Rungtynės įvyko perita trečiadienį (IV. 30).

Reikia pripažinti, kad lietuvių dalyvavimas, kad ir antroje rinktinėje, yra didelis žingsnis pirmyn, nes būti išrinktam išrinktam iš visų 400 žaidėjų ir dar neįkopusi "Oberliga" yra ne kasdieninis atsitikimas futbolininkų tarpe. Tenka tik palinkėti mūsų vyrams ir ateityje kilti, kad kitais metais bent keletas lietuvių futbolininkų pasiektų DAFB I rinktinę.

ISNOMUOJAMAS kambarys dviem ar vienas asmeniui. Netoli "Darbininko". Prienamos sąlygos. Kreiptis į Darbininko Administraciją, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Dykai išbandymas REUMATISKŲ SKAUSMŲ ARTHRITIS

Jei dar niekad nevartojai ROSSE TABS nuo raumenų skausmų, reumatizmo, artrito ir neuritų, tai kodėl juos nebandyti šiandien mūsų išbandymu? Juos tūkstankiai vartojau jau virš 25 metų.

Šio laikraščio skaitytojams vaistai siunčiami dykai.
Mes kviečiame jus juos išbandyti. Leiskite atsiųsti jums siuntinį 24 tabletes dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gausite pagalbą, grąžinkite likusią dalį ir už tai nebus jums skolingas. Bandymas nekainuos jums nė vieno centų. NESIUS-KIT PINIGŲ. Tik tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą.
Dept. X-3

ROSSE PRODUCTS CO.,
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. Glenmore 5-3094
Namų tel. Glenmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šaltus šventadienius.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-8.
Mokslius baigęs Europoje

123 E. 86th St.,

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAMI NAMAI

FIGOS, GERI, GEROJE VIETOJE

RIDGEWOOD — 6 šeimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRES HILL 3 šeimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimoms medinis namas, abu aukštai (floral) tušti pirkeji; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 šeimoms viršuje tušti kambariai. Gera proga, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lie-
tuvų aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY and INSURANCE
1008 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. GLenmore 5-7285

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidojimas. Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. Virginia 7-4499

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISUNAS IR SŪNUS EDWARD MISUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uzkandiniai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

Patenkino Brocktoniečius per 50 metų, teikdama anglis ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Kopyčia šermentis dykai
Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2434

Lithuanian
Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsmuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Kopyčia šermentis dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

WAITKUS
FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsmuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus.
Reikale laukite: Tel. TR 6-6434

SVESDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gero fotografo. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam priinama kaina.

DON SULAITIS

660 Willoughby Ave.
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-8137

RAMUNŲ ZIEDAI

Lietuviai nuo senų laikų yra įsitikinę, kad ramunės yra vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvi, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jos geros ir akims plauti. Geri ramunijų arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skaidrų veidą. Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti švarią galvos odą. Mūsų ramunės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunų \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Paremkime tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbia "Darbininkel!"

CAROLINE CASPER'S

GROZIO SALONE JUMS SUDES PLAIKUS LYGIAI GLAUDIAI IR

padarys galvos plaukų sudėties, klasikinės moteriškos, tartum

Tanagros Figūrą!

arba

Poodle Cut Style

Caroline Casper's grožio salonui vadovauja Anna Janus, yra gerų plaukų dėjimo specialistė, iš kurių penki kalba lietuviškai. Jie labai greitai ir gerai padaro įvairias ilgalaikes plaukų lukuosenas, pataiso plaukų spalvas ir kitokius pagrizinimus pridėda žemiausiomis kainomis. Interesantų patogumui salone rasite įvairių plaukų stilių albumą, iš kurių nesunkiai galėsite sau pasirinkti ir prisi-derinti reikalingą modelį.

Visais reikalais kreipkitės į

ANNA JANUS CAROLINE CASPER'S BEAUTY SALON
738 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SO. 8-4615

SAVE TIME MONEY WORK with York heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti penų sentuvo. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2608

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKA, LIS ORGANY, MANHATTAN, N. Y.
420 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

40 val. atlaidai

Aprėiskimo parapijoje pra-
eio labai graiai. Tiesa, dvi pir-
mosios dienos buvo labai lie-
tingos, bet tai neatbaidė pamal-
džių parapijiečių nuo bažny-
čios lankymo. Antradienį, pas-
kutinį atlaidų vakarą, tikinčių-
jų buvo pilnutėlė bažnyčia. Gra-
žiai papuostas altorius, geri
pamokslininkai ir graūs choro
giedojimas sudarė giliai pamal-
džų nuotaiką. Paskutinį vakarą
dalyvavo per 30 kunigų.

Motinos dienos minėjimas
ruošiamas skautų ir ateitinin-
kų, įvyks gegužės 11 d., sek-
madienį. Aprėiskimo par. salė-
je tuojau po gegužinių pamal-
dų — 3.30 val. p.p.

Gegužinės pamaldos

Aprėiskimo parapijos bažny-
čioje gegužės mėnesyje sek-
madieniais bus 3 val. p.p., šio-
kladieniais 7.30 val. vak.

Anglų Karalienės parapijos
bažnyčioje — sekmadieniais 4
val. p.p. pirmadieniais, trečia-
dieniais ir penktadieniais 7.30
val. vak., antradieniais, ketvir-
tadieniais ir šeštadieniais ry-
tais po 8 val. mišių.

Prej. J. Balkūnas,
sugrįžęs iš Washingtono, kur
šiuo metu lankėsi tremtinių e-
migracijos reikalais, išvyksta į
Ispaniją dalyvauti tenai įvykstan-
čiame Tarptautiniame Eu-
charistiniame kongrese.

Dipl. inž. K. Krulikas

Šiuo metu bendruosius dalykus
dėsto braižybos kursuose, ku-
riuos lanko 22 brooklyniečiai
lietuviai. Lietuviai inžinieriai
šiais kursais nori padėti savi-
kiams įsigyti naują, gerai ap-
mokamą braižytojo darbą.

PRANCISKONŲ PADĖKA

Gražiai praėjus Pranciškonų
Spaudos Centro dainos ir lite-
ratūros vakarui, nuširdžiai
dėkojame programoje dalyva-
vusiems solistams ir poetams:
Juzei Augaitiui ir Stasiui Ba-
ranauskui, kan. Mykolui Vait-
kui ir Kaziiui Bradūnui, Viadaui
Proščūnaitiui, Henriui Na-
giui, Jonui Aisčiui ir pianistui
Aleksui Mrozinskui. Ačiū ir ar-
timųjų bei tolimųjų kolonijų
svečiams, kurie savo atsilanky-
mu įvertino mūsų pastangas.
Dėkui bilietų platintojams ir
platintojoms bei tiems, kurie
sveikino šį vakarą ar skelbėsi
jo programoje. Dėkui gražia-
jam jaunimui, kuris visuomet
mums padeda, rengiant kultū-
rines programas. Ačiū seimi-
ninkams ir bufeto bei kitiems
darbininkams ir visiems vaka-
ro dalyviams, kurie savo atsi-
lankymu parėmė mūsų kultū-
rinę veiklą.

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM
Vienuolyno Viršininkas

Trys žvejai.

aplankę visą eilę Amerikos lie-
tuvų vietovių, gegužės 11 d.
kalbės Didžiojo New Yorko lie-
tuvų susirinkime, kurį New
Yorko Lietuvių Taryba šaukia
Aprėiskimo par. salėje.

Lietuvių laikraštinkų

aktualiūsios veiklos reikalus
aptarė pereitą pirmadienį susi-
rinkusi Liet. žurnalistų Sąjun-
gos New Yorko skyriaus val-
dyba.

Bitininkas L. Končius

iš Weymouth, Mass. lankėsi
Darbininko redakcijoje ir TT.
Pranciškonų vienuolyno, užsi-
sakė "Darbininką" ir padova-
nojo savų bičių medaus.

Tremtinių Draugija

ateinantį sekmadienį, gegužės
4 d. 12 val. Aprėiskimo para-
pijos salėje šaukia susirinkimą,
kuriam pranešimus padarys
prof. J. Brazaitis ir prof. J. Ka-
minskas. Be to, bus svarstomi
kiti svarbūs organizaciniai
klausimai.

Aitvarų kvarteto koncerte,
gegužės 11 d. Schwaben Hall,
operos solistė Felicija Pupėnai-
tė kartu su Aitvarų kvartetu
dainuos arijas iš operetės
"Vengrų vestuvės", ir lietuvių
kompozitorių kūrinius. Tauti-
niams šokiams muziką dainuos
pats kvartetas.

Op. solistė A. Dambrauskaitė

Op. solistas I. Nauragis

Jie savo gražiais balsais žavės New Yorko lietuvišką visuomenę gegužės
12 d. Capitol viesbučio didžiojoje salėje pavasario baleto ir operos koncerte.

TOKIO KONCERTO DAR NEBUVO!

Gegužės 18 d. ruošiamas ba-
leto - operos koncertas Capitol
viesbučio didžiojoje salėje (8
Ave. ir 51 St.), New Yorke yra
pirmasis šios rūšies koncertas.
New Yorko lietuviškos visu-
omenės dar niekuomet nematy-
tas.

Aldona Slepetytė geriausia
liet. baleto solistė tremtyje pir-
mą kartą pasirodys lietuviškai
visuomenei visu savo meniškų
pajėgumu.

A. Liepinas, vienintelis šiuo
metu aukšto meninio lygio lie-
tuvų baleto solistas, šoks solo
partijas ir duetus su A. Slep-
etyte.

**A. Dambrauskaitė ir I. Nau-
ragis**, Lietuvos valstybės ope-
ros solistai, visu, jų dainas gir-
dėjusių, atmintyje yra palikę
geriausių prisiminimų ir nenū-
galimą norą juos dar kartą iš-
girsti.

Kreipiamas dėmesys ypač
mūsų jaunimui ir šį aukščiausio
meninio lygio artistų koncertą.
Nepraileiskite šios vienintelės
progos jį pamatyti ir išgirsti.

Bilietų kainos 2.50, 2.00, 1.50
dol. Jaunimui 1.00 dol.

Bilietų galima gauti "Darbi-
ninko" redakcijoje, Balfe, pas J.
Ginkų ir "Gabių."

E K R A N A S

Sventasis karys Loyola. (Lo-
yola — the Soldier Saint). Ho-
liday kino teatras New Yorke,
Broadway ir 47 g., pradėjo ro-
dyti biografinį filmą iš šv. Ig-
naco Loyolos, Jėzuitų Ordino
įkūrėjo, gyvenimo. Šis filmas
vertingas ne vien tik katali-
kams dėl savo religinės vertės;
jame kiekvienas gali rasti dvasi-
nio pasitenkinimo, ypatingai
ir dėl to, kad pastatymas ir
vaidyba grynai meniškai atžvil-
giu yra be priekaištų. Filmas
gaminamas Ispanijoje, vaidinan-
tys aktoriams, tačiau įkalbė-
tas anglų kalba. Vertimą iš
ispanų kalbos darė Fordhamo
u-o prof. Jėzuitas A. Barrett.
Sunkią ir reikšmingą paties

šv. Ignaco rolę vaidina Rafael
Duran. Jis sukuria tikrai nuo-
širdų charakterį ir įtikinamai
pavaizduoja to 16-tojo amžiaus
Ispanų didiko ir kario persilau-
žimą bei kelią dangiškojį garbėn.

Erelių slėnis. (Valley of the
eagles). Šiuo filmu anglai pa-
rodė, kad ir paprasčiausią kri-
minalinę istoriją galima pada-
ryti įdomia, perkeltant ją į
naujas, žiūrovui niekad dar ne-
matytas aplinkybes ir vietas.
Veiksmas vyksta Švedijoje, La-
pių krašte, kur begaudant vieną
snipą, bėglys ir jo persekio-
tojai pasiekia tolimąją šiaurę
su jos ledo tundromis, kurioms
švilpia ledinis vėjas ir kla-
voja išalkusių vilkų gausios.
Gamtos stichija ir beviltiškos
pastangos išsigelbėti sukuria
nepaprastai įtemptus momen-
tus. Čia paukštis ateina žmogui
į pagalbą: specialiai lapų išdre-
siruoti ereliai yra vienintelis
išsigelbėjimas, besiginant nuo
vilkų gaujų. Filmas rodomas
New Yorko Rivoli teatre, Bro-
adway ir 49 g.

Hoffmano pasakos, reto gro-
žio anglų gamybos muzikinis
filmas, rodomas šį savaitgalį
visuose mažesniuose RKO te-
atruose Brooklyne. Kadangi
filmas buvo nepaprastai ilgas —
čia jis rodomas bent trečdaliu
sutrumpintas. Užtat priedui
duodama ir antras filmas
"Verk, mieloji šalie" iš pietinės
Afrikos gyvenimo, labai ištę-
tas ir sentimentalus. **jb.**

PRASO KRAUJO

Maceika Antanas, kilęs iš
Utenos apskr., buvo Muenchen
Varner Kaserne lietuvių sto-
vyklos sekretorius. Į JAV at-
vyko 1950 m. Šiuo metu guli
Queens General Hospital,
164th Str., Jamaica. Jam rei-
kalinga skubi operacija. Prieš
ir po operacijos reikalingas
kraujas. Prašo savo draugus ir
pažįstamus jam padėti. Krau-
ją priima toje pačioje ligoninė-
je, kur jis guli.

Aukotojai prašomi kreiptis į
ligoninės informaciją sekmadien-
iais ir trečiadieniais nuo 2 iki
3 v. p.p. Antradieniais ir ket-
virtadieniais nuo 7 iki 8 val. va-
karo.

Prieš duodant kraują prašo-
mi 4 val. nevalgyti. Vaziuoti
Jamaica traukiniu iki 160 st. ir
ten persėsti į autobusą Q 65.

Teresė Strašinskaitė

13 metų amžiaus lietuvių naš-
laitė, dėl kurios net porą metų
Sovietai bylinėjosi su ameri-
kiečiais, balandžio 20 d. atplau-
kė į JAV. Catholic Committee
for Refugees ją perdavė globo-
ti Mileriams, kurie buvo spe-
cialiai atskirę iš Chicago jos
pasiimti.

Mileriai yra senosios kartos
amerikiečiai lietuviai. Jis kil-
mo nuo Panevėžio, Amerikon
atvykęs prieš 45 metus, o Mi-
lierienė yra gimusi Amerikoje.
Pirmadienį jie buvo pakvieta
Balfo atstovų P. Minkūnų ir
Catholic Committee for Re-
fugees atstovų Salomėjų Čerie-
nų-Mulks susipažinimo pietums
ir prašė pareikšti jų padėką
šioms organizacijoms už tai,
kad jos rūpinosi šios našlaitės
byla ir jos atgabenimu į Ame-
riką.

Teresė iš karto pamilo savo
naujuosius globėjus ir kartu su
jais pereitą trečiądienį lėktu-
vu išskrido į Čikagą. New Yorko
spauda plačiai rašė apie jos
istoriją ir dėjo jos fotografiją.

Mileriai labai džiaugėsi jos
atvykimu, ponios Milerienės
motina Šarkauskienė buvo pa-
ruošusi Teresei specialų dova-
nų, tačiau vos kelias valandas
prieš Teresę atvykstantį į namus,
senelė Šarkauskienė širdies
ligos ištikta mirė.

Per Amerikos Balsą

sekmadienį buvo girdėti repor-
tažas apie "Dainavos" ansamb-
lį ir jo koncertą New Yorko
Carnegie Hall, balandžio 20 d.,
o taip pat pasikalbėjimas su
Balfo reikalų vedėju P. Minkū-
nu apie T. Strašinskaitės bylą,
rūpinantis ją atvežti į JAV.
Taip pat pasikalbėjimas su pa-
čia T. Strašinkaite ir jos glo-
bėjais.

LRK Federacijos

New Yorko apskrities draugijų
atstovų susirinkimas įvyko
penktadienį, balandžio 25 d.
Pirmininkavo S. K. Lukas, sek-
retoriavo V. Stasiukynas. Pas-
kaitą apie Katalikų Akciją
skaitė Tėvas Bern. Gratslys,
OFM. K. Poderis padarė smul-
kų pranešimą iš Alto New Yorko
skyriaus veiklos.

Kitas susirinkimas bus gegu-
žės 23 d. 8 val. vak. Aprėiskimo
parapijos salėje.

Laimėjimų vakarą, sekma-
dienį gegužės 4 d., 6 val. vak.
rengia Moterų S-gos 24 kuopa
Angelių Karalienės parapijos
salėje.

"Gabijs"

pereitą savaitę išleido Vysk.
Valančiaus Vaikų Knygėlę.
Viršelį dail. V. K. Jonyno.

Ed. Pavilonis savo įstaigoje
459 Grand St., Brooklyn, N. Y.,
šį šeštadienį, gegužės 3 d., ruo-
šia savo 16 metų vedybinio gy-
venimo suakties paminėjimą-
pobūvį. Kviečia visus draugus
dalyvauti.

Atitaisymas. Darbininko Nr.
31, aprašant naujos emigraci-
jos į JAV galimybes, įsibrovė
nemaloni korektūros klaida —
vietoj einanti Balfo pirmininko
pareigas Alena Deveikienė —
turi būti Alena Devenienė. Po-
nią A. Devenienę atsiprašome.

BOSTONO ŽINIOS

Gegužinės pamaldos
parapijos bažnyčioje vyksta
kasdien 7 val. 30 min. vakare.

Pamokslai jaunimui

Ateinantį sekmadienį svečias
kunigas sakys pamokslus jau-
nimui lietuvių ir anglų kalba
Šv. Petro liet. parapijos baž-
nyčioje.

Gyvas tremtinių susirinkimas

įvyko Liet. Ramovėje balan-
džio 26 d. Aptarti bendruome-
nės organizavimo, švietimo ir
kovos su komunistine propa-
ganda klausimai.

Grėžo iš Worcesterio

Parapijos choras, vad. muz.
J. Kačinsko ir taut. šokių so-
kėjai, vad. O. Ivaškiene, balan-
džio 26 d. buvo nuvykę į
Worcesterio mieste surengtą
tautų festivalį ir ten sėkmingai
pasirodė. Dalyvavo įvairių tau-
tų meno grupės. Buvo daug
publikos.

Atvyksta žvejai

ALT atkviesti iš Vokietijos
praeitais metais iš Lietuvos pa-
bėgę žvejai atvyks į Bostoną
gegužės 18 d. Bendruomenės
laik. komitetas ir ALT Bostono
skyrius susitarė, kad žvejai
kalbės gegužės 18 d. rengiamo-
je šventėje. Tokiu būdu rengia-
mos šventės reikšmė dar padidėja.

Parapijos mokyklos tėvų susirinkimas

kviečiama salėje po bažnyčia
gegužės 3 d. 9 val. ryto tuoj po
vaikų dienų pamaldų. Bus taria-
masi dėl vaikų pikniko ir ki-
tais reikalais.

ALRK Susiv. susirinkimas

įvyks salėje po bažnyčia gegu-
žės 4 d. 12 val. Bus renkami
atstovai į seimą, aptariami pik-
niko reikalai ir kiti svarbūs
klausimai. Visi nariai kviečia-
mi.

Įdomi paroda

Gegužės 3 d. Bostono Mecha-
nics Building patalpose atida-
roma New England Home
Showand Modern Living Ex-
position. Tai paroda, kuri įdo-
mi visiems, kurie nori susipa-
žinti su moderniais namų ir
butų įrengimais. Šeštadienį ir
sekmadienį paroda atidaryta
nuo 1 val. p.p. iki 11 val. vak.
Kitomis dienomis nuo 5 val. p.
p. iki 11 val. vak. Paroda bus
uždaryta gegužės 11 d. Pataria-
me visiems parodyti aplankyti.
Parodos metu numatoma ir į-
vairi programa scenoje.

KANDIDATUOJA Į SLA PREZIDENTUS

Adv. K. J. Kalinauskas
gabus advokatas, baigęs Har-
vard Universitetą ir eina Survie-
nytu Valstijų prokuroro asis-
tento pareigas. Jis nors Ameri-
koje gimęs ir augęs, bet puikiai
kalba lietuviškai ir yra įsitru-
kęs į lietuviškąjį visuomeninį
veikimą. Vedęs lietuvaitę. Au-
gina du sūnus ir vieną dukterį.
Pirmininkauja So. Bostono Lie-
tuvų Piliečių Klubui. Priklauso
prie SLA daugiau kaip 20 me-
tų. Jau 4-tą terminą eina parei-
gas kaip SLA Stovio ir Apeliaci-
jų kontrolės komisijos narys.
Jo visi rėmėjai yra įsitikinę,
kad jis bus išrinktas į SLA pre-
zidentus.

Teresė Strašinskaitė savo globėjų Milerių tarpe.

Pasirašykime pasiaukojimo aktą

Pasiaukojimo Nekalčiausiai
Marijos širdžiai akto parašų
lapai gegužės mėn. bus pas ko-
lektorius ant stalių ir visi pa-
rapijiečiai kviečiami juose pa-
sirašyti.

"Karalienės Esteros sapnas"

parengtas parapijos jaunimo,
vadovaujant seselėms, balan-
džio 27 d. vaidintas antrą kar-
tą. Salė buvo pilna žmonių. Nu-
matoma gegužės 2 d. pakartoti
dar trečią kartą.

Serga R. Sanda

R. Sanda, American Televi-
sion Co. savininkas, paguldintas
į Carney ligoninę ir jam pada-
ryta sunki vidurių operacija.
Ligonis sveiksta.

MIRĖ

Liudvika Sapieckienė 62 m.,
gyv. 187 Gold St., So. Boston,
mirė bal. 7 d.

Pranciškus Janulevičius, 50
m., gyv. 8 National St. So. Bos-
ton, staiga mirė balandžio 9 d.
Paliko gausią šeimą — 4 sūnus,
3 dukteris. Vienas sūnus advo-
katas gyv. Fall River, Mass.

Leonas Brazys, 73 m., gyv.
242 E. 99th Et., mirė bal. 10
d.

Tomas Gerbutavičius, 57 m.,
gyv. 307 W. 3rd St. So. Boston,
mirė bal. 15 d.

Marijona Šipienė, 87 m.,
gyv. 149 Bowen St., mirė bal.

Jurgis Urbšaitis, 86 m. gyv.
663 E. 7th St., mirė bal. 25 d.
22 d.

CAMBRIDGE, MASS.

Vyčių šokiai

Šeštadienį, gegužės 3 d.
Cambridge Vyčių 18 kp. rengia
šokius, South Bostone lietuvių
salėje, 372 Broadway. Šokiams
gros Al Davis orkestras.
Pradžią 8 val. vakare ir tęsis
iki 12 val. Visi kviečiami da-
lyvauti.

Susijiedavo

Mūsų parapijos choristas ir
gabus dainininkas A. Kantri-
mas susijiedavo su H. Razu
Feičiute iš Norwood, Mass.
Vestuvės įvyks rugsėjo mėnesį.

Pakrikštyta

Balandžio 27 d. pakrikštytas
K. R. Ribokų sūnus Kazimiero-
Juozo vardu. Krikšto tėvais
buvo K. Kadaitis iš Scranton,
Pa., ir L. Edrey.

Klubo banketas

Balandžio 20 d. įvyko lietu-
vių katalikų klubo banketas.
Šeiminkė B. Žilienė visus

puikiai pavaišino. Prie garbės
stalo tarp klubo narių matėsi
adv. J. Grigalius, Cambridge
miesto majoras J. Degughiello
ir mūsų parapijos kunigai. Ban-
keto dalyviai visi buvo paten-
kinti, nes šaučiai pavaišinti.

40 metų vedybinio gyvenimo

Šeštadienį, balandžio 26 d.,
A. J. Griciai, 132 Warchusett
Ave., Arlington, Mass., šventė
savo 40 metų vedybinio gyve-
nimo suaktį. Šia proga jiems
jų namuose buvo suruoštas
šaukus banketas. A. J. Griciai
gavo daug sveikinimų ir gražių
dovanų. Bankete dalyvavo ne
tik jų giminės ir gerieji drau-
gai, bet ir šiaip daug svečių.
Sukaktuviniškai šios pagarbos
yra užsitarnavę, nes jie labai
daug pagerbimų yra kitiems
surengę, už tai yra visų mylini.
Programą pravedė jų sūnus R.
Gricius. **A. D.**

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WHEE, 1090 kilocycles,

9:30 iki 10:30 val. ryte sekmadienį bus sekanti:

1—FALCONS RADIO ORKESTRA

2—DAINOS

3—MAGDUTĖS PASAKA

Po programai, malonėkit parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WHEE,
Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami savo
įspūdžius, o biznio reikalais, rašykite radio ofiso adresu: 502 East
Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū. **Steponas Minkus**

METINIS AITVARŲ KVARTETO KONCERTAS

Gegužės-May 11 d., sekmadienį,

SCHWABEN HALL

474 Knickerbocker Ave. Brooklyn, N. Y.

PROGRAMUOJE DALYVAUJA:

Vilniaus operos solistė

FELICIJA PUPENAITE

Vilniaus dramos teatro aktorius

JUOZAS PALUBINSKAS

J. Matulaitienės vadovaujama

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE

Vyrų balsų kvartetas

AITVARAI

su specialiai šiam koncertui paruoštu repertuaru.

PRADŽIA 5 VAL. P. P.

Šokiams gros JOE THOMAS orkestras

Kaina 1.50 ir 2.00 dol.

Š. m. gegužės 18 d., 3 val. po pietų

CAPITOL VIESBUČIO DIDŽIOJOJ SALEJ,

8 Ave. ir 51 St